

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe an an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

„Asociațiunea“ noastră.

Abia va mai fi cărturar, care să nu știe acum despre isprăvile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. În anii din urmă și au întins rociul muncii sale peste toate ținuturile locuite de Români, în Ardeal, Bihor, Bănat, Sălagiu, pretutindenea lucrând pentru lățirea literaturii și înaintarea culturii române. Dacă totuși nu poate face cât vrea în inima fiecărui Român bun, doritor de înaintarea poporului său, vina e tot a noastră, cari o spriginim prea puțin. Căci pe când aici jumătate atâția Maghiari, câți sunt în Ardeal printre noi Români, spriginesc Kulturregylet-ul din Cluj, înscriindu-se zeci de mii ca membri și contribuind milioane de florini, noi abia avem câteva mii de membri la »Asociațiune«. Lucrul acesta trebuie să se schimbe, căci numai spre lauda noastră nu e.

Zilele trecute s'au adunat membrii secțiunilor »Asociațiunii«, desvoltând o frumoasă activitate. În ședința de Luni s'a decis a se observa întru toate ortografia statorită de »Academia Română« din București, cel mai înalt for de literatură pentru Români de pretutindenea. Fiindcă noi Români din Ardeal și Ungaria, învățând multă carte străină, nu prea vorbim totdeauna bine românește, s'a hotărât, că în foaia »Asociațiunii« să se publice vorbe și expresiuni străine firii limbei românești, cari au intrat în limba noastră și să se adreseze un chestionar către recunoscutele noastre capacități literare, ca să-și dea părerea că în ce mod s'ar

putea ajunge mai cu efect la dorita unitate a scrierei și vorbirii corecte a limbii românești.

Raportorul secției istorice dl. Vasile Goldiș prezintă ședinței un elaborat amănunțit și bine studiat în privința dezvoltării și cultivării ramului istoric și geografic.

Secțiunea istorică condusă de dorința de-a lăți cunoștințele despre teritoriul locuit de Români, a aflat de bine să compună un catalog al numirilor de locuri din acest teritor.

Dl. Vasile Goldiș espune în raportul său, că chestiunea redigerii unui catalog adică dicționar geografic numai în timpul din urmă a fost urmărită cu atențiune și din partea noastră a Românilor. Și ca să se poată da acestei întrebări o rezolvare așa precum o dorește secția istorică, dl. raportor, cu părere de rău, trece peste proiectul unui catalog alfabetic al numirilor de locuri din ținuturile locuite de Român, pe care l'a prezentat dl. Silvestru Moldovan la rugarea dlui vicepreședinte al »Asociațiunii« și propune, cam după felul marelui dicționar geografic al României, compunerea unui dicționar geografic.

După oare-care discuție în privința posibilității executării se primește propunerea secției istorice ca: să se publice concurs pentru descrierea toponomastică și geografică a comitatelor, locuite de Români, oferindu-se premiul de 500 cor. pentru cel mai bun elaborat. Procedându-se astfel vom avea cu timpul un dicționar geografic complet.

Mai departe secția istorică a făcut, prin raportorul său, propunerea ca să se edee un album colorat, în care să

fie reprezentate în părechi câte un copil și o copilă, fecior și o fată, bărbat și femeie, moșneag și bătrână, în felul costumelor lor. Coloratura va înfățișa costumele în realitatea lor. Pe lângă aceasta albumul va cuprinde și o descriere detaliată și exactă a părților costumului și va conține și numele fiecărei bucăți de costum.

Propunerea secției pentru edarea acestui album, care atât din punct de vedere etnografic cât și folcloristic este de mare importanță, a fost primită.

Raportorul secției școlare protopresbiterul Dr. I. Stroia își espune vederile și aprecierile asupra școalelor și în special asupra bibliotecilor stabile și ambulante ale despărțămintelor »Asociațiunii« asupra învățătorilor, elevilor dela școalele noastre de toate categoriile și dela școalele străine, asupra școalelor de meseriași și ca să se poată constata în mod exact cusururile și starea generală a instrucțiunii la poporul nostru, propune mai multe formulare după cari să se poată statori o statistică specială a stării instrucțiunii noastre.

Propunerea se primește.

Asemenea se primesc și propunerile a) ca să se stărne pe lângă comitetul central, ca pe anul viitor să iee în buget o sumă mai mare spre a se pute procura opurile cele mai noi, cari să se pună apoi la dispoziția secției; b) publicațiile îndată după apariție să se trimită secțiilor; c) să se publice conspectul bibliografic al anului expirat în nrul 1 al foaiei »Asociațiunii«.

Raportorul secției școlastice își exprimă în fine dorința ca »Asociațiunea« în înțelegere cu Reuniunea fem. române

FOIȚA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —

(Urmare).

»Noroc și galbeni! Aferim,
Dar' cum mai poți?« a zis Achim;
Ear' soarele cu grabă pune
Deoparte sfânta rugăciune
Și-i zice: »Eh! Jupân Achim?!
Dar' ce păcat? — Poftim, poftim
La umbră dulce, la răcoare!
Și tot ridea jupânul Soare.
Ear' Chim, asemenea rîzînd,
S'a pus pe prișpă. El își stringe
Sumanul bine petecit
Apoi cu suflet asuprit
Se tînguește și se plînge,
Că 'n țeri nevasta i-a fugit.
»Ba draci!« îi zice pe loc sfântul,

Îndată-ce-auzise tot,
»Ba draci! cu tine 'n cără pot
Să 'n cunjur mîne tot pămîntul!
Dar' facem mai întăiu prinsori,
Auzi! Te port pe cer și nori,
Cât da-voiu pară din potcoavă,
Ear' tu să 'mi spui, dar' să fi drac,
Să 'mi spui vr'o glumă și vr'o snoavă,
Că snoavele de tot îmi plac!
Primești? De cumva nu te-oiu duce,
Să n'am noroc de sfânta cruce!
Dar' și tu — știi! Tu spui, eu tac. —
Achim, plăcîndu-'i tîrgueale,
Tușește-odată lung și greu;
Și prinde-a spune de Păcala,
Cum face nebunfi mereu,
Și pune coarne unui mire;
A spus de când s'au jeluit
Țigani la metropolit,
Să-și facă și ei mănăstire;
A spus cum lingurar Achire
Fura prescură dela schit:
Așa spunea de lung și jelnic,
Ca popa Spic din molitfelnic!

Și a spus Achim câte minciuni
Și câte posne și minuni,
Cât soarele muria de rîu.
»Hei, cioară neagră! Ce 'ți-am zis?
Răsună atunci un glas dealături,
Și ea din pod porni în dos
În modul cel mai furios
Răsboiu de clește și de mătură!
Și rap! și zup! și zup și rap!
Și 'n fel și 'n formă peste cap,
Cât sta biet Chim făcut suveică:
Ear' sfântul Soare, tunde-o neică,
Să nu-ți bat colbul din scurteică!
Ei, hei! Dar' cine bombarda?
Chiar sfânta maică a lui sfânt Soare!
Zău! Flacăra pe nări lăsa,
Și-avea priviri răsbunătoare
Și-n mâni avea un — hopșana!
»Ce? Nu-ți mai stîmperi obiceiul
Și nu te-ai săturat de stat?
Triodul zace pe sub pat
Și-a mucețit acum Mineiul,
De când în ladă l'ai lăsat!
Ear' tu«, — cătră Cotor, — »te cară!

din Sibliu să facă pașii necesari pentru înființarea unei preparandii de foto.

Raportorul secției științifice, d-nul Arseniu Vlaicu prezintă ședinței manuscrisurile: *Tuberculosa și difterita* de S. Stoica și *Nomenclatura botanică* de C. Baroianu. Primul manuscris se recomandă spre tipărire, iar al doilea nu, fiindcă de când a mai apărut un op de asemenea conținut.

În fine secretarul general anunțând dispozițiile luate pentru ședința festivă a secțiilor »Asociațiunii« precum: Rap. an. despre activitatea secțiilor; discursuri comemorative — asupra decedatului membru Dr. Vuia, citirea de disertații științifice, literare, valorosul președinte al »Asociațiunii« dl Dr. Al. Mocsonyi își exprimă în oălduroase cuvinte bucuria, ce o simte, văzând, că secțiile s'au pus pe terenul unei lucrări serioase și stăruitoare, care promite roade îmbelșugate în țarina românească și încheie ședința plenară.

O sentință neașteptată. Poliția din Herne (Vestfalia) a interzis ținerea unei adunări a reuniunii polone de gimnastică, pentru că avea să se dezbătă în limba polonă. Președintele reuniunii a acuzat poliția la judecătoria și aceasta a declarat opreliștea de ilegală, condamnând poliția la purtarea șeselor și la o despăgubire de 100 marce. Judecătoria a stabilit, că în Germania nu e limba germană unca limbă de pertractare.

Vestfalia e o provincie curat germană, unde Polonii s'au stabilit numai în deceniile din urmă ca lucrători. Și totuși atâta respect pentru limba maternă! Ce ar face judecătorii noștri într'un astfel de cas?

Generalul Beck la Sinaia. După-cum este informat »Patriotul« din București, generalul Beck însoțit de mai mulți ofițeri din statul major, va sosi zilele acestea la Sinaia pentru a face o nouă vizită Regelui Carol al României. Pentru primirea înaltului oaspe militar se fac mari pregătiri la Sinaia.

Să nu te vîd p'acoi! Auzi!
De nu vrei să mînci cucuruzi!
Pornește! Haid, sperlă și pară . . .!

Achim Cotor e om cu minți;
El dă din cap scrîjnind în dinți
Și-o cam grăbește din picioare.
»Oh, bată-'l pacosteale, Soare!
Dar' ce-a pățit! În adevăr,
Bătut e bietul ca un măr!
Al dracului.« Și se tot duce,
Făcînd de spaimă câte-o cruce.

»Mă duc la sfînta Luni! La ea,
Să 'ntreb de Savinčuța mea!
Cu acest gând el se ușurează.
Deci merge 'ncet la sfînta Luni
Și intră-'n casă și s'așează
Pe-o vatră plină de cărbuni.
Bătrîna sta-'ntr'un colț de masă.
Și-avea niște pantofli mari,
Puteai în el din pod să sari.
Avea trei scaune prin casă
Și-un pat făcut din patru pari.

Ajutor de stat. Din Sighetul-Marmației ni-se scrie: Noul ministru de comerț, Láng Lajos, călătorind prin Marmația și convingîndu-se de colosalele pagube cauzate de recentele esondări, a promis, că va esopera un ajutor de stat de 80.000 coroane pentru repararea drumurilor, cari aproape toate au fost stricate de apă.

Olanda și tripla-alianță. O corespondență din Bruzella a lui »Standard« susține, că cercurile guvernamentale olandeze intenționează a intra în pertractări pentru alăturarea Olandei la tripla-alianță. »Utrechter Tagblatt« și »Vaterland«, care apare în Haaga, recomandă o alianță între Olanda și Germania.

Miserie. Directorul de finanțe din Timișoara, dl Dragonescu a raportat comisiunii administrative, că în timpul din urmă 6000 de esecțiuni s'au făcut pentru restanții de dare. Licitațiile pe cât s'a putut le-a suspendat și a permis, ca darea se poată fi plătită în rate. Cott, Cianad și Șaroș deasemenea au cerut dela ministrul de finanțe scăderea dărilor de oare-ce nenorocitul popor nu mai poate plăti. Toate acestea sînt rezultatele sărăcirii celei mari.

Regularea emigrărilor și a imigrărilor. Prim-ministrul Széll Kálmán, ca ministru de interne, va convoca pe luna Septemvrie o mare anchetă, care va avè să discute chestiunea emigrărilor și a imigrărilor. Pe baza acestor constături se va pregăti apoi un proiect de lege pentru regularea acestor arzătoare chestiuni.

Dieta Galiției. Rutenii au hotărît se facă obstrucție, pentru-că guvernul provincial nu voește să le facă un gimnasiu de stat în Stanislau. Obstrucția va fi slabă, fiind numărul deputaților ruteni numai de 13, între cari 4 țărani. — Partidul democrat a cerut o lărgire mai mare a autonomiei Galiției. Deputatul Dr. Rutowski reamintește, că deja Smolka susținea, că Galiția trebuie

Avea pe masă dinainte

Cilindru plin de »König-Tinte«

Și-avea condeiu și ochelari,

Și tot făcea la meștecușuri

Și tot pe rînd și pe răvaș

Făcea trăsuri și sămădașuri

Din slove și din numărucuri.

»Cinstiți jupâneasă Luni«,

Vorbește-Achim dintre cărbuni,

»Ean vezi! Ai oameni buni în casă!«

Atunci de scris babă se lasă

Și repede, ca vînt cu nor,

Ia-'n mîni o cofă de sub masă

Și svr! în capul lui Cotor.

Povoiu întreg și grindini grele,

Cât biet Achim, ud până-'n pele,

Ia ușa 'n cap, că nu-'i de stat.

(Va urma).

să capete aceleași drepturi ca și Ungaria. În direcția aceasta partidul democrat va lupta cu toată energia.

O nouă ispravă. În calitatea sa de ministru de honvezi, baronul Fejérváry a adresat tuturor districtelor de honvezi, afară de cel croat, o ordinațiune, în care dispune că atît în serviciu, cît și la instrucția soldaților să se folosească exclusiv limba maghiară. Suboficerilor și soldaților bătrîni le este interzis în modul cel mai strict să vorbească altă limbă decît cea maghiară.

Mai oprește ordinațiunea ca superiorii în decursul instrucției se comunice imediat cu soldații »cu buze nemaghiare« în limba maternă a acestora oi totdeauna să folosească de interpret un honved, care știe și ungurește. Afară de serviciu tot procedura aceasta trebuie urmată.

Pentru teritorul vamal independent. Partidul kossuthist a hotărît ținerea unei serii de meetinguri populare spre a demonstra pe lângă înființarea teritorului vamal independent. Prima adunare va avè loc Duminecă, în 20 Iulie n. în Kézdivásárhely.

O excursiune la Sarmisagetusa.

Săptămîna trecută a venit din România o societate compusă din profesori universitari și funcționari înalți, cari în frunte cu dl Gr. Tocilescu voiau să viziteze locurile istorice din comitatul Hunedoarei. Ca să vadă și cetitorii noștri, cum au fost primiți de autoritățile maghiare, lăsăm să urmeze descrierea acestei călătorii așa după-cum o face unul dintre domnii, cari au luat parte. El zice:

»Noi, excursioniștii, am fost sechestrați de doi trei funcționari maghiari, cari ne-au condus numai pe unde au voit ei, avînd grija cea mai mare de a ne împiedeca să intrăm în contact cu fruntași români.

Poesii populare.

Din Beșineu.

Comun. de Nicolau Paștiu, inv.

Fostu-'mi-a lumea pe mînă
Da' n'am știut de ce-'i bună,
Acum de o-aș căpeta
Aș și cu ea ce-aș lucra.

Să știu bade c'ai veni,
Drumul și-'l-aș vărui
Tot cu var de cel mărunt,
Să vii bade mai curînd.
Și cu var de cel mai mare,
Să vii bădișo mai tare.

Frunză verde de cucută
Hai bade de mă sărută,
Că mîne ne despărțim
Și nu ne mai sărutăm.
Tu te duci din sat afară
Și eu rămân de ocară,
Tu te duci pe drum uscat
Eu rămân de ris în sat.

În Deva am fost primiți bine, dar' cu multe rezerve; eram mai mult păziți cu o patriotică îngrijire, decât primiți. Românii, și sînt mulți Români fruntași în localitate, voiau să dea un banchet în onoarea noastră, dar' nu era chip, căci imediat am fost porniți, în mod politicoasă de altfel, la Hunedoara sub paza »binevoitoare« a autorităților. Am ajuns la miezul nopții în acestoraș. Am fost conduși într'un otel primitiv, de cãtrã trei funcționari maghiari, unde cei mai mulți au fost nevoiți să se culce într'o sală pe niște paie.

După miezul nopții venise la noi în taină un Român din localitate și ne spuse, că jandarmii au primit ordin să nu lase pe nici un Român să se apropie de excursioniști. Mulțumită acestui tinăr român, al cărui nume nu-l spun, de teamă să nu fie persecutat, câțiva din noi ne-am furișat și am fost găzduiți în casele Românilor fruntași din localitate.

A doua zi dimineața autoritățile maghiare ne-au luat ear' în primire, izolându-ne cu desăvîrșire de Români. Am fost conduși în vechiul castel al Corvinilor. Aici, o scenă penibilă s'a produs: Unii din noi, puși în curent în timpul nopții de Români ce avem de văzut în acest castel de 600 ani, am stăruit să vedem galeria castelului, dar' am fost împedecați în mod cam brusc. În această galerie este zugrăvită pe pãrete mama lui Ioan Corvin, îmbrăcată în costum național românesc, cu broboada pe cap și cu furca în brâu. Și această zugrăveală veche și de mare importanță istorică n'am fost lăsați s'o vedem, — de oare-ce istoriograful maghiari pretind că Corviniștii ar fi fost Maghiari de origine.

De aici am fost conduși la Hașeg, unde ni s'a dat un banchet, dela care frunțașii români din localitate au fost excluși. Unul singur a isbutit să străbată la banchet, — banchet plătit tot de noi, — anume dl avocat Victor Bontescu.

La acest banchet dl Tocilescu a ridicat un toast, întrebând unde e cupa de aur a lui Decebal, la care a răspuns profesorul Téglás Gábor laudând libertatea ce domnește în Ungaria. Atunci foarte indignat, s'a ridicat dl Bontescu și a zis între altele:

»Poporul nostru românesc este acel ceva, despre care a vorbit dl Tocilescu. Noi Românii sîntem urmașii celor două popoare amalgamate, ai Romanilor și ai Dacilor. Noi sîntem mai competenți a vă răspunde de cupa de aur a lui Decebal. Ei bine, nu vi-o putem da, căci nu e la noi. V'am da altceva să închinați; v'am da ce avem mai scump în noi; v'am da sufletul nostru, dar' și pe acesta ni l-au cuprins alții«. Apoi d-sa a protestat în contra afirmării d-lui Téglás Gábor despre libertatea științei în Ungaria, zicînd că atât de mare este »libertatea științei«, încât nici o lucrare a istoricografilor români din România nu poate ajunge în Transilvania și Ungaria spre a fi cetită de Români.

Sub impresia acestei dureroase protestări am plecat spre Sarmisagetuza și de acolo prin Petroșeni în România.

DIN LUME.

Visita regelui Italiei.

Regele Italiei a sosit la Peterhof. La prânzul dat în onoarea oaspeului a ținut Țarul un toast, în care și-a exprimat deosebita satisfacție, că regele și-a început voiajurile vizitând Rusia. Intregul imperiu vede în aceasta o nouă dovadă despre legăturile amicitiei veritabile, cari îi împreună.

Regele Victor Emanuel declară, că legăturile amicitiei personale și bunele relațiuni dintre Rusia și Italia îi fac visita aceasta foarte plăcută. El a venit la Petersburg însoțit de consensul poporului său, care vede în existența bunelor relațiuni dintre cele două țări o nouă cheazășie pentru pace și bunăstare.

Dela Peterhof a plecat regele la Petersburg, unde a fost primit de autoritățile orașului.

Bulgaria.

În vederea stărei revoluționare, care se manifestă, prefectul de poliție al capitalei a chemat pe membrii comitetului bulgaro-macedonean, dimpreună cu președintele acestui comitet, Mihailovski și cu vicepreședintele, generalul Toncoff, rugându-i să înlăture revoluțiunea. În cas când rugămîntea nu va fi ascultată, 42 de inși, Macedoneni fruntași, vor fi internați în provincie.

Budgetul Bulgariei pe anul viitor se încheie cu un deficit de 2 milioane 368.147 lei.

Sobraniei s'a înaintat un proiect de lege, prin care se încearcă, deocamdată numai ca probă pe trei ani, înmulțirea contingentului anual cu 2000 recruși.

Francia.

Președintele consiliului, Combes, a adresat prefectilor o circulară invitându-i de a pune în vederea instituțiilor congregaționale, cari funcționează fără autorizație dela punerea în aplicare a legii asupra asociațiilor, și cari de atunci n'au cerut convenita autorizațiune, că li-se mai acoardă un termen de 8 zile pentru a se dizolva. Trecut acest interval, prefectii vor trebui să procedă la închiderea acestor stabilimente, al căror număr este de aproape 2000.

Danemarca.

»Reuniunea de pace« din Danemarca a făcut reprezentațiune către guvern, ca să facă tot posibilul pentru neutralizarea Danemarcei. Ministrul-preșident a promis să aducă chestia în curînd în desbarea consiliului de miniștri. Recunoscîndu-i-se Danemarcei neutralitatea, ar scăpa de sarcina celor 20 milioane marce pentru armată, o sumă colosală pentru o țărișoară cu 2½ mil. locuitori.

Rusia.

După-cum se comunică din Petersburg, Țarul a însărcinat pe principele Meșcerski, proprietarul lui »Grandanin« să plece în guvernamentele Harcoff, Iecaterinoslav și Poltava, ca să se convingă, dacă mai există turburări și să afle cau-

sele, cari îndeamnă poporațiunea să fie nemulțumită. El va avè să facă numai decât raport despre cele constatate.

Turcia.

Colonelul bulgar pensionat, Iancoff, dimpreună cu doi locotenenți, se află în fruntea a 250 de insurgenți la Strumița, în Macedonia, unde a avut deja o ciocnire cu baș-buzuoi.

El a dat o proclamațiune către revoluționarii din raioanele unite Lerin, Kostur și Resen, declarându-se șeful suprem al armatei revoluționare din acele raioane, înștiințînd în acelaș timp autoritățile din Lerin despre aceasta.

Africa-de-sud.

Englezii sînt foarte nemulțumiți, că cei 4 generali buri, cari au plecat din Africa-de-sud, nu vin mai întîiu în Anglia, ci fac o tură prin Europa și America.

O parte din oficerii și funcționarii buri au refuzat să depună jurămîntul în felul cum e concipiat, cei mai mulți însă se învoiesc să subscrie o declarație, în care recunosc pe regele Eduard ca suveran.

În Africa-de-sud se continuă din partea celor interesați la minele de acolo agitația pentru suspendarea constituției din colonia Cap.

Bucuria Englezilor pentru încheierea păcii pare a fi curînd turburată nu numai prin atitudinea Burilor, cari sînt nemulțumiți cu condițiile de pace și așteaptă primul moment favorabil, ca să lovească din nou, dar' și prin un războiu, care amenință să izbucnească cu semîntia Basuto. Un regiment de infanterie întovărășit de artilerie a plecat la granița țării Basuto, ca să prevină o răzcoală. Țeara aceasta, cât Bosnia și Herțegovina de mare, e locuită de peste ¼ milion Negri, toți superiori altor semînții prin inteligență și vitejie. Una dintre căpeteniile lor a permis de mulțori Burilor trecerea prin țeara lui. Englezii vor să-l pedepsească pentru aceasta, ceea-ce poate avè ca urmare o răzcoală generală a Negrilor. Cunoscători ai împrejurărilor din Africa-de-sud sînt de părerea, că desvîlirea chestiunii Negrilor din Africa-de-sud va avè drept urmare nimicirea culturii europene.

Kitchener a sosit în Londra, unde a fost primit cu un entuziasm de nedescris. O mulțime de femei — dame — drept recunoștință pentru-că lui Kitchener i-a succedat să ucidă prin foame, frig și golătate în castrile de concentrare peste 20 mii de femei și copii de-si Burilor, l-au asaltat, ca să l sărute. Imbulzeala a fost așa de mare, că multe din aceste preotese ale lui Marte englez au fost tăvălite pe pămînt.

Știri mărunte.

Camera bulgară a primit proiectul de împrumut cu 111 contra 56 voturi. Pentru proiect au votat guvernamentalii, Caraveloviștii și Stambuloviștii.

Generalii buri De Wett, Botha și Delarey, cari sînt pe drum către Europa, vor ține o conferință cu președintele Krüger în Utrecht.

Cuba e în pragul anarhiei din cauza banerotului financiar, ce o așteaptă, și a agitațiilor contra preșidentului Palma.

O telegramă din Constantinopol anunță, că principele George din Oreta a pus să se bată monedă cu efigia sa, ceea-ce a provocat un protest al Porții adresat puterilor protectoare ale Oretei.

Publicistul englez Stead a refuzat să participe la congresul filoarmean, zicând că Englezii nu mai au drept să protesteze contra apăsării altor popoare, după cele făcute în Africa-de-sud.

În Gnesen voește procuratura de stat să pornească proces contra mai multor fete de 14-16 ani, eleve la gimnaziul de acolo, pentru că ar primejdi statul prus.

Esamenele.

Din Ighiu.

Din Ighiu ni-se scrie, că examenul final la școala gr.-cat. de acolo s'a ținut în 22 Iunie n. Prezenți au fost Rev. domn Simeon, Micu protop. tractual, Băbășiu Andrea preot, mai mulți învățători și publici numeroși. Atât răspunsurile corecte date de elevi din singuraticile obiecte de învățământ, cât și cântările frumoase și declamările bine succese au mulțumit deplin publicul. Progresul în învățământ dovedește, că învățătorul Ioan Domșa, deși servește de 26 ani, totuși continuă a desvolta o activitate rodnică pe terenul instrucțiunii populare.

Răsboaiele și jocurile furnicilor.

Deși ni-se pare, că între furnici nu domnește decât iubire, concordie și egalitate, totuși de multe ori ele întreprind războaie de stîrpire unele contra altora, când se înmulțesc peste măsură. Ele însă nu-și întind curse, nu întrebuintează violența și nu se pândesc ca multe alte insecte, ci se atacă pe câmpul deschis, organizate în armate mari.

Chiar și când prind alte insecte, aceasta o fac prin luptă onorabilă.

În țările călduroase atacă chiar și șoarecii și cloșanii; la noi însă se apucă de dinșii și îi prefac în schelete numai când îi găesc morți. Cărbușii de Maiu sunt animalele cele mai mari, de cari cutează a se lega furniciile noastre. Armatele lor sunt fălcile, micul ghimpe și veninul acru, care causează o mică pată roșie pe piele. Dintre furnici numai lucrătoarele sunt harnice de luptă; celelalte apucă fuga când pot. Cele fără de ghimpe mușcă mai întâiu și apoi își întorc repede partea dindărăt a corpului, ca să-și verse veninul în rană. Dacă dușmanul s'a îndepărtat, se ridică în sus, își string burta între picioare și stropesc veninul cât pot de departe și de multe ori putem observa stropind în sus din întreaga suprafață a mușinoiului, o ploaie întreagă de acri de furnici, cari miroasă a pucioasă aprinsă. Dintre toți dușmanii lor, ele se tem mai mult de furnici străine, și mai ales de furnici mai mici, căci acestea se atîrnă cu grămada de picioarele celor mai mari, le țirese în toate părțile și le împedesc de-a fugi. În luptele lor te uimește îndărjirea și furia lor: ele sufer mai bine să li se smulgă picioarele decât să se dea biruite. De multe ori rămân capete smulse sau chiar trupuri moarte întregi atîrnate de picioarele fugărilor, atât de adânc își implântă ele fălcile în picioa-

rele dușmanului. La mărime egală sunt mai dibace furnicile, cari au pe extremitatea burții două bucle, din cauză că sunt provăzute cu un ghimpe, astfel sunt d. e. furnicile roșii, de ale căror împunsătură cu drept cuvânt se tem celelalte furnici. Dintre furnici, cele cu ghimpe, cele mai mici, sunt în ținuturile noastre.

Cele mari atacă pe cele mai mici numai întâmplător, le apucă de spinare și le sugrumă cu fălcile. Ear' dacă cele mici le observă mai înainte, atunci fug la mușinoiu sau în scorbura de arbore, unde au locuințele și aduc pe celelalte și toate împreună năvălesc în masă. Furnicile cele negre vin din cetatea lor până dinaintea porților celor roșii ca sângele, cari sunt cu jumătate mai mici, însă cu mult mai numeroase și se apără vitejește până ce partea cea mai mare rămân moarte pe câmpul de luptă, ear' restul se retrage și-și strămută locuințele cu 50 de pași mai departe luând cu sine tot ce au mai de valoare.

Pe drum așează mici trupe ca patrulare de pază, cari înhață îndată pe oricare furnică dușmană, care ar cuteza să se apropie: una îi sare în spinare, i-se încheață de cap, o mușcă și o stropește cu venin. Într'aceea se grămădesc din ce în ce mai multe pe dușman, în fine vin mereu și altele într'ajutor și o mușcă până ce moare, ori o duc vie ca prizonieră.

Ca să putem observa însă războaiele lor regulate, trebuie să mergem în pădure, unde furnicile roșcate își afirmă stăpânirea lor peste toate insectele, ce trec pe lângă dînele și poartă războaie cu furnicarele locuite de furnici de potriva lor, întocmai cum făceau cetățile învecinate în evul de mijloc. Une-ori es din două colonii îndepărtate de olaltă de peste 100 pași, armate așa de numeroase, încât acoper tot drumul în lățime de două picioare și se încaieră la luptă la mijloc. Mii și mii se luptă în parte și caută a se țiri cu gura în sclăvie. Teatrul adevăratei lupte are o întindere de trei urme pătrate și miroasă tare a acide de furnici. Pretutindenea zac morții acoperiți cu venin, pe când trupe întregi și coloane se țin prinse de picioare și de fălci și se hărțuesc încoace și încolo. Lupta începe de regulă între două. Ele se apucă cu fălcile, se ridică una asupra celeilalte, ca să-și poată arunca veninul. Atunci cad la o parte și se luptă mult timp în țărînă, până-ce în fine vine o a treia și hotărăște lupta. Une-ori însă aleargă mai multe într'ajutor și se apucă de picioare, astfel că de multe ori stau 6-10 înoleștate de olaltă. Lupta durează până câtră noapte, când fiecare armată se retrage încet în cetatea sa, lăsând pe câmpul de bătaie morții și ducând cu sine prizonierii. A doua zi înainte de răsăritul soarelui, puresc din nou la luptă încă și mai furioase și teatrul luptei se lărgește până la șase urme. Pe la amiază înaintează armata învingătoare pe câmpul de bătaie, până la zece pași mai departe. Pasiunea luptei este așa de puternică, încât poți să le strivești fără ca să le faci să fugă, ori să lase din gură pe dușman.

Vrednic de admirat e, că furnicile se cunosc între sine și pot deosebi pe amici și pe inimici. Și eată cum: Ele

se aruncă cu gura deschisă unele asupra altora, une-ori chiar se atacă, dar' numai decât se opresc și se netezesc cu tentaculele (coarnele simțitoare), când se cunosc, că fac parte din același furnicar. Pe timpul războiului toate afacerile în cetate își urmează mersul lor regulat. Unele duc prizonierii acasă, unele rămân în luptă, altele se duc în pădure, ca să aducă hrană. Când vine ploaie, armatele se retrag și în retragere evită cât pot cetele dușmane. Cu totul altă față prezentă luptele furnicilor roșcate cu cele roșii ca sângele. Acestea așteaptă pe dușman, organizate în mici trupe, în apropierea furnicarului lor, înaintează în cete strînse, fără a se despărți de olaltă și fiecare apucă câte un dușman, care cutezase a se apropia prea mult de dînele.

Războiul acesta prezintă un teatru foarte amuzant: amândouă partidele se țin la pândă și aleguesc momentul când pot ataca pe neașteptate. Dacă furnicile roșcate înaintează cu puterea, atunci cer ajutor dela cele rămase acasă și numai decât o armată mare năvălește prin porți afară și caută să inconjoare cetele singuraticale ale dușmanului. Această scenă se poate vedea reîntorcându-se între două popoare de furnici, destul de îndepărtate de olaltă, săptămâni întregi, în fiecare zi, dacă li-se încrucișează drumul.

Furnicile roșcate cunosc și unele jocuri. Anume, în zilele frumoase se adună în grămezi de-asupra furnicarului și se mișcă repede străbătând unele printre altele, întocmai ca la joc, apoi își mișcă tentaculele cu o iușeală uimitoare, se adie (se mângăie binișor pe cap cu picioarele de dinainte), se ridică părechi, părechi, în sus și se luptă, se trântesc și se apucă de fălci, de gât ori de partea de dindărăt a corpului, dar' nu se stropesc cu venin și nici nu-și causează vre-un rău. În fine, se despart și duc la altele ca să repete același joc. La alte felii de furnici nu se observă aceste jocuri. Aceste jocuri se pot vedea, mai ales, la acele furnicare, cari au o poziție favorabilă, în apropierea cărora se află multă hrană, apă, și sunt scutite prin vre-un zid ori gard de atacurile dușmănești.

Câte-odată se observă pe furnicar furnici, cari se țirăie două sau trei minute clătînându-se pe picioare, ca și când ar fi amețite, apoi deodată năvălesc asupra altora, o apucă de picioare ori de tantacule și o lasă earăși spre a alerga la a treia. Probabil această buimăceală le vine din arșița soarelui, altele se joacă cu soațele lor ca câinii, se ridică, se trântesc pe spate, se pîndesc și se feresc de olaltă, se prefac că se mușcă, etc.

Une-ori sufer de o boală particulară. Ele nu mai pot umbla drept, ci se tot învârtesc în cerc cu diametrul de un policar, de mii de ori într'un oas și aceasta durează mai multe zile și nopți.

Câte-odată gustă mierea ce le-o dă cineva, dar' îndată fug dela dînsa.

Aceasta o fac însă numai unele. Alte boale nu s'au putut observa la furnici.

Pecatul beției.

Onorată adunare!

Când m'am decis, ca prin modesta mea lucrare presentă să contribui la ridicarea însemnătății adunării noastre filiale, m'am decis a lua ca temă combaterea unui păcat, care e cel mai distrugător pentru om, și care fiind propagat de inimizia a tot ce e bun, salutar, onest și moral, în unele comune distruge, ba chiar omoară din cei ce-l primesc toată noblețta, moralitatea și onoarea, încât pe zi ce merge îi vedem decăzând în toate slăbiciunile fizice și sufletești.

Noi, pentru aceea ne adunăm în conferență în diferitele comune ale raionului reuniunii noastre, ca prin lucrări după cerințele locale să îndreptăm din calea ruinei pe cei cari doar' ar fi pe ea, să le arătăm prăpastia sau abisul ce se află la finea acestei căi, ca așa având încă timp spre a îndrepta răul, să nu fie siliți în urmă de a-și descânta, că: »După nor vine senin, după plăcere suspin«.

Rugând onor. adunare de puțină paciință îmi permit a intra în dezvoltarea următoarei mele teme, care este:

„Pecatul beției“

Motto: Vinul, țuca cui îi place
N'are cu ce să se-nbrace«.

Bunul Creator, când a creat pe om, l-a înzestrat cu foarte multe însușiri sublimе, prin care l-a făcut coroana creaturilor sale. Intre acestea însușiri este și *voia liberă*, prin care se deosebește mai ales de câtra celelalte creaturi, și prin care e în stare a-și crea existența sa, după-cum își va și întrebuinta acest dar. Dar durere, foarte mulți oameni, ba chiar comune și ținuturi întregi își întrebuintează acest dar dumnezesc spre a-și grăbi nenorocirea dedându-se la fapte, cari îl ruinează și trupește și sufletește. Acel om, care darurile ce i-le-a dat Dumnezeu le folosește spre ruina sa trupească și sufletească face păcat. Unul dintre cele mai mari păcate, prin care omul cuminte se face mai dejosit decât un animal necuvântător, este și păcatul beției, despre ale cărui

rele urmări voi vorbi în următoarele: Beția este o patimă, care precum am zis și mai sus, — îl face pe om mai prejos decât un animal necuvântător, pentru-că beția îi strică onoarea și morală, îl face dur și nemilos, fără frică și rușine, nedrept, aplicat spre tot ce e necinstit, devine tiranul seu și al celor din jurul seu, îi tîmpește mîntea, îi nimiceste conștiința cea bună și i-o desvoaltă pe cea rea, îi strică averea și-l face necruțător, îl face lingușitor și servil față de cei-ce-l ajută a-și satisface acestei pasiuni, e mincinos cu un cuvînt *bețivule sclavul patimei sale*, căci cîntă trăeste, muncește, asudă, se lasă gol și desmățat, numai ca să poată sta în cămășele cele puturoase ale Jidanilor cu glaja plină descântându-și: »Țucute glăjuță plină, Tu mă faci să cad în tină«; și în adevăr glaja plină pentru el e fericioarea cea mai mare, căci oînd e cu ea în mână în puțoarea cutărui Ițig, se crede-n raiu, deși n'are mălăiu, crede că e birău, deși n'are poate nici pipă și jașcău, ear' de sînt oameni cu familie, pruncii și soția lor le umblă din ușa-n ușa cerșind.

Am zis, că beția îi strică onoarea și morală omului și eată cum: Omul bețiv își ține fală a vorbi înaintea orișicui, tot felul de vorbe proaste, nemorale, îmbălăciuni și sudălmii, cu un cuvînt tot prin ce poate vătămă și batjocori bunul simț, onoarea, caracterul, onestitatea și bunul nume al deaproapelui seu și pe bunul D-zău.

Cuvintele grăite îl aștă la fapte, pe cari se silește a le face în public, ear' de le face în secret se laudă cu ele ca și cu niște vitejii săvîrșite pe câmpul de bătălie. Am zis că bețivul e dur, (prost) și nemilos, fără frică și rușine pentru-că omul bețiv nu se poate stăpîni pe sine, ci din nimica toată i-se aprinde mânia, ear' în mânia cade-n nebunie și comite fapte de acelea, pe cari omul cu mîntea întregă și cu judecată nu le face. Atari fapte sînt: bătaia, omorul, furătura, sinuciderea, și altele. Comiterea acestor fapte îl face pe bețiv ca să ajungă și să zaoă prin temniță cu anii, acolo își poate continua apoi strigătura de mai nainte, că »Țucute glăjuță goală, haid'acum și mă scoală«

oă glaja adecă cel-ce i-o umplea nu vine să-l scoale din aceasta tină, ci zice: »oă e mai puțin cu un blăstemat«. Prin astfel de fapte omul se omoară el pe el, adecă e tiranul seu. Dar' bețivul e și tiranul altora, adecă al celor din jurul seu, pentru-că bețivul nu poate să nu sudue, ba chiar bate și neliniștă în diferite moduri pe soția, copii și vecinii sei.

La soție și copii în loc de pîne le duce pumni, cu vinele umflate de vinars gata spre a-i lovi, în loc de vorbe dulci — sudalme, în loc de haine le strică ușa și ferestrele dela casă, în loc de lemne de foc le strică cuptoarele, în loc de vite și galițe le duce tot fclul de parasite și în loc de mîngăiere le duce frică și groază. Eată dar' domnilor, pentru ce am zis că bețivul e tiranul seu și al altora. Am mai zis, că bețivului i-se tîmpește mîntea. Și care din frații, colegii nostri n'au observat aceasta? Omul cu creerii pururea îngreunați de vinars nu e în stare a se cugeta la viitor, nu i vine-n mîntea aproape nici un lucru bun, devine uituc, greoiu la picepere și nătîng, cu un cuvînt se proteste și hăbăucește într'una.

Am mai zis dlor, că beutura face ca bețivul să-și peardă conștiința cea bună, și i-o desvoaltă pe cea rea, și despre aceasta ne putem convinge îndată ce vom privi prin analele judecătorilor, căci mărturisirile ba chiar și jurămintele mincinoase sînt însușiri de plăcere pentru bețivi. De câte ori nu se întemplă, că bețivul pentru o porție de vinars și paclă de tîbac e în stare a-și sta în drum, a te goli de tot ce ai, ba a te toca-n cap.

Apoi mai putem zice că bețivul are conștiință? Nu cred că îmi va zice cineva în contră, poate numai cel cu musca pe căciulă.

(Va urma).

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

În cazul, când darea, care servește ca basă la statorirea taxei militare, s'ar micșora, taxa militară înocă se scade. Re-

LEGENDA VRANCEI.

Vrancea este un plaiu (plasă) din jud. Putna, format din 18 comune cu cătunele lor. Este udată prin mijloc de riul Putna ce izvorește din valea Măru-lui, munții Vrancei (Carpați). Despre locuitorii ei s'a vorbit că sînt oameni frumoși, vioi, singurii independenți și cu obiceiurile strămoșilor nepângărite de invasiile străine; voiu complecta zicînd că, și onoarea lor, au știut și știu înfrîna poftele străinilor, doritori de a veni peste ei, spre a le turbura liniștea, făcîndu-și cum pot nevoile ce le au. Toți sînt liberi, harnici și peste măsură de frumoși. Dumineca și sîrbătoarea își face o mare plăcere sufletească să asisti la hora tinerilor și la singurul joc din strămoșeștile rîmase, jocul de doi. Portul le e deosebit și caracteristic prin felul seu. Vei vedea un amestec real din obiceiurile dacice, chiar în portul lor, amestecat cu mîndria Romanilor, pentru care este

chiar expresia: »oă un vrîncean (mocan, călare pe-un cal de-ai lor (mici și robuști) se crede domn«!

Lăsînd deocamdată obiceiurile să revin la subiect.

S'a scris o legendă de Carmen Sylva. Voiu căuta a mai da la iveală alta mărturisită de un unchiag (pusnic) fără exagerațiune, și, după declarațiile sale, că ar fi în vîrstă de 120 ani, — pe care l-am întălnit în munți, trăind într'un bordeiu, avînd de vecini stănoile și animalele sălbatice, cu cari s'a deprins. Eată aceea legendă:

Ștefan-cel-Mare, perzînd o luptă ce o avusese cu Turcii, la întoarcere a rătăcit prin munții Vrancei, — căci unde astăzi sînt sate, atunci erau codri de brazi. Ajungînd el și cu suita sa într'un loc deschis, în mijlocul Vrancei, pe Putna, și drumul fiind rătăcit se uită să vadă pe unde ar găsi o potecă să iasă la lumină când colo, pe-un tapșan (astăzi șesul deasupra satului Bărșești

unde este o școală clădită de Casa școlilor singură în plasă), vede un om ce se uită cu îngrozire la ei.

Avea dreptul să se înfricoșeze, că el nu mai văzuse așa ceva, haine strălucitoare și arme. Acesta era unul din cei 7 feciori ai bătranei Vranceoasa și care se numea Bărșan. Ceialalți frați erau duși după necazuri. Acolo unde era el, se zice că ar fi și astăzi locul unde-și îngropau acei frați comorile. Ștefan imediat a trimis călăreți la el, ca să-l întrebe asupra drumului și nu mai putea de bucurie că în fine găsisse mijlocul de a scăpa din încercătură. Imediat se duc la Bărșan și se pun a-l întreba ba de drum, ba ce caută un om singur prin codri. El le-a răspuns, că-i de acolo și că sînt 7 frați voinici ca și dînsul. Apoi i-a întrebat și el ce caută prin acele locuri, după care Ștefan-cel-mare i-a istorisit cum că el e domn, că a perdut o bătălie cu dușmanii, că a rătăcit drumul și oă-l roagă să le arate

clamația trebuie făcută în restimp de 15 zile și e liberă de timbru.

Darea militară se plătește în fiecare an și trebuie plătită până în 1 Octombrie sau cel mult până în 15 Noembrie. Cel ce n'a plătit până în 15 Nov. trebuie să plătească 5 procente camete de întârziere.

Cel obligat la plata taxei militare trebuie să o plătească, dacă vrea să rămână în comună înainte de 1 Octombrie, altminteru nu i-se permite strămutarea.

Cei ce vor să emigreze în străinătate, trebuie să plătească darea aceasta pentru toți anii, câți mai restază până să scape de ea, și numai după aceea li-se dau documentele de călătorie.

Cel ce calcă dispozițiile acestei legi va fi pedepsit cu suma întregă, ba înșită a acestei dări; funcționarul comunal sau primătorul, care nu poartă evidența după-cum e prescris sau nu le trimite la termen, vine pedepsit cu 10—100 coroane, în sfârșit părintele sau tutorul, care nu aduce la cunoștință moartea fiului sau pupilului sau în timp de 30 zile cu 2—10 coroane.

Plătirea dărilor directe.

Darea directă se plătește în patru rate egale și anume la 1 Ianuarie, 1 Aprilie, 1 Iulie și 1 Octombrie, se poate însă plăti, fără camete de întârziere până la 15 a lunii următoare. Dela regula aceasta face excepțiune darea de venit cl. I. a tolbașilor și cea de pușcă, care trebuie plătită dintr'odată înainte de primirea certificatului. Darea de venit cl. I. trebuie plătită, afară de cea numită mai nainte, în două rate egale, și anume la 1 Aprilie și 1 Octombrie, însă cel mult până în 15 Mai și 15 Noembrie; dacă voește însă să se îndepărteze din locul, unde i-s'a prescris darea, trebuie să o plătească întreagă și dacă e înainte de termen.

Darea de venit cl. IV. a funcționarilor de stat, municipiali, comunali și privați trebuie să se plătească în 12 rate lunare, subtrăgându-se din salariu.

Taxa militară trebuie plătită în întregime până la 15 Noembrie.

Dacă nu s'a prescris darea anului curent în carticica de darea cetățeanu-

unde se iasă din codri. Bârsan stă și se gândești puțin, după care începe a buciurma din buciurma ce-l avea cu el. Atunci Ștefan îl întreabă de ce buciurmează. El i-a răspuns, că va vedea îndată de ce.

În adevăr că așteptarea nu i-a fost în zadar, căci nu peste mult vede venind din 6 părți 6 călăreți de rupeau pământul. Atunci Bârsan le-a zis: »Iată de ce ambuciumat. Acestia sunt frații mei».

Aflând și ei totul, făgăduiră cătră Ștefan-cel-mare, că vor aduna armată și-l vor ajuta să bată pe dușmani, apoi se împraștiară toți în toate părțile. Nu trecu mult și codrii începură a mișca, buciurile a suna, de se părea că se mișcă pământul, — după care Ștefan se vede în față cu o numeroasă mulțime pregătită de luptă; căci acei 7 frați abătând în toate părțile, au adunat ciobani și ce au găsit din oameni, și i-au adus la Ștefan-cel-mare. Domnul în frunte cu acești 7 frați și încurajat se ia după dușmani și-i învinge cumplit.

lui, darea se va plăti după măsura anului premergător, făcându-se potrivirea după ce a urmat prescrierea.

Caselle de dare sunt obligate să primească și plăți în rate. (Va urma).

Dela „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”.

— O rugăminte. —

Ne luăm voie a ne adresa cătră membrii Reuniunii noastre cari în restimp au părăsit Sibiu, cu rugarea se binevoiască a ne aduce la cunoștință dacă doresc a mai rămânea sau nu în sinul Reuniunii. Cu o cale punem în vedere, că între membrii noștri până de present s'au ivit 21 casuri de moarte. Cei cari vor să mai fie membri se binevoiască a trimite în timpul cel mai scurt *taxele restante* ear' cei cari vor să ese din șirul membrilor să înapoieze carticica de membru.

Nefiind încă numărul complet pentru a 2-a secțiune, la subscribul birou se mai primesc membri noi.

Sibiu, 11 Iulie n. 1902.

Biroul Reuniunii române de înmormântare din Sibiu.

Pantaleon Lucaș, director.

Vic. Tordășianu, secretar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Secerișul.

Secerișul din anul acesta a fost lovit pe unele locuri de două încercări grele elementare. De o parte au fost grindina și peatra căzute în lunile lui Mai și Iunie, cari au nimicit holdele pe unele locuri pe întinderi foarte mari, de altă parte au fost vîrsările de ape din Tisa, Iza, Someș, Timiș și alte riuri, cari au înecat holdele și celelalte sîmînături și ierburi pe întinderi de zeci de mii de jugere cadastrale, cauzând astfel daune de milioane de coroane economilor de pe țărmurii aceluia.

Astfel de economi de sigur, că vor aștepta supărați și îngrijați secerișul anului acestuia, neavînd ce seceră de loc sau poate

Intorcîndu-se la Suceava pe alt drum, a căutat să răsplătească fapta aceluor voinici trimițînd soli să-i caute prin munți și să le dea daruri. După multă căutare solii i-au și găsit și le-au spus porunca domnitorului, — să primească bani, daruri și ce vor voi și chiar să meargă la domnitor. Ei însă n'au voit nimic să primească, dar' au spus sfetnicilor să se ducă la domnitor și să-i spună, că dorința lor e de a le da pământul unde se află ei, să fie pe veci al lor. Domnitorul Ștefan, primind aceasta de bună, ea răsplăta a faptei lor i-a chemat și le-a dăruit lor de veci, și fără amestecul nimănui, acea bucată de pământ dându-le și acte la mână, — un document scris pe piele de vițel și care se chiamă »Uricul Vrancei»; el există și astăzi.

Astfel dar' din acei 7 voinici s'au format 7 sate, după numele fiecăruia, populându-se din ce în ce, ajungînd până astăzi și cu speranțe în viitor,

numai foarte puțin. Vor aștepta însă cu drag secerișul acei economi, cari nu au suferit daune elementare și cari ved, că acela va fi mînos pentru ei în toate privințele. Pentru unii ca acestia credem, că nu va fi de prisos, ca să-și însemneze următoarele regule despre seceriș.

Sîmînăturile spicoase, până cînd ajung timpul secerișului, trec prin mai multe perioade. Acestea perioade sînt: formarea paiului, formarea spicului, înflorirea spicului și formarea grăunțului.

Grăunțul până-cînd ajunge la coacere încă trece prin patru perioade și anume: perioada laptelui, cînd din grăunțul apăsător între degete curge o materie albă ca laptele, perioada de pîrgă (galbin), cînd grăunțul e moale, dar' dacă îl apeși nu mai curge lapte din el, perioada de coacere, cînd grăunțul s'a întărit de ajuns, și perioada grăunțului răscopt, cînd acela așa s'a întărit de tare, încât abia îl poți sdrobi între dinți.

În perioada dintăiu, paiul grăului, căci mai cu seamă de acesta e vorba, e verde, în perioada al doilea e galbin, în perioada al treilea e alb, în perioada al patrulea paiul se încărligă la vîrf și grăunțele stau rînjite și eșite pe jumătate din pleava lor.

Seceratul grăului se începe îndeobște în perioada al doilea, cînd adică grăul e în pîrgă. A seceră tot grăul în starea aceasta nu e prea recomandabil, fiindcă grăunțele prea seacă și astfel rămân scăzute. De aceea în starea aceasta se seceră mai cu seamă grăul de vînzare și cel de mîncare.

Seceratul se continuă îndeobște în perioada al treilea cînd grăunțul e deplin copt și dacă nu se poate isprăvi în perioada acesta se mai continuă și în perioada din urmă. În perioada acesta seceratul are cea scîdere, că de o parte se scutură multe grăunțe, de altă parte și legăturile făcute pentru legatul snopilor se rup prea tare în dricul căldurei. Grăul de sîmînță e bine să se seceră numai cînd grăunțul e deplin copt, adică în perioada al treilea.

Seceratul grăului și al celorlalte spicoase pe la noi se face de regulă cu seceră. Secerișul acesta e cel mai bun pentru micul econom, fiindcă spicele se pot aduna mai bine în mînunchiu, ear' grăunțele nu se scutură așa tare nici chiar atunci, cînd grăul e răscopt. Seceratul cu seceră se face deopotrivă, apoi e mai ușor și mai cu spor. Acela

trîind independenți și bucurându-se în liniște de drepturile lor.

N. H. Vochulescu.

învățător. — Oristeci-Suceava.

Cu căpăstrul

— Anecdota. —

Un Țigan ne-avînd de lucru Cum se spune, ca prin Maiu Vrea să vadă el drept ciudă Cum mai stă prețul la cai. Drept aceea ca să poată Să-și ajungă planul seu, El din Lipia pornește Cu căpăstrul spre Buzău. El voia din câmp să prindă Vre-un cal noaptea de-ar putea, Ca pe la Buzău să vadă Ce-ar putea pe el să ia. Dar' cînd dă să prindă calul Eată-un un hoț de păgubaș Mi-l înșacă de căpăstru Și 'mi-l duce la oraș.

se poate săvârși mai bine atât la șes, cât și pe coaste și gropi, sau fiind holda căzută. Prin seceratul cu secera și snopii se pot face mai întocmiți totodată.

Dar' fiind timpul secerișului îndeobște scurt, pe unele locuri mai fiind și secerătorii scumpi, economii, cari au mult de secerat, au căutat în timpul din urmă, ca să înlocuească și pe la noi secera prin — coasă.

Cositul holdelor cu coasa încă se poate face ușor și cu spor, dacă economul are deprinderea de lipsă. Doi lucrători harnici de pildă, pot să cosască și să lege pe zi o holdă de aproape un juger catastral. Pe când cu secera se recer de două-ori atâta, dacă nu cumva încă și mai mulți lucrători. Dar' cositul acesta nu se prea poate face la toate holdele deopotrivă, la acelea de pildă, cari sunt căzute sau culcate, cositul se face anevoie. Afară de aceasta, cositul holdelor mai are și acea scădere, căci când grăunțele sunt rescoapte se scutură multe pe jos, ba une-ori mai rămân șispice destule după coasă. Astfel de coase pentru cositul holdelor își poate face fiecare econom din coasa, cu care cosește iarba fiindcă la aceia se mai adaugă numai o greblă scurtă cu câțiva colți, care se leagă de toporiștea aceleia. Coase de acestea se mai pot căpeta de altcum și în cele mai multe neguțătorii de fer. Cositul holdelor se poate face în două feluri: dacă holda e mai deasă și mai mare, atunci brazdele se cosesc în lăuntru, ear' dacă aceea e mai rară și mică, acelea se dau afară.

În economiile mai mari secera și coasa sunt înlocuite prin mașina de secerat, care e de două feluri: una care taie și aruncă holda tăiată în mănunchi mai mari, alta care aruncă snopul legat gata. Între acestea de pe urmă earăși acelea sunt mai bune, cari leagă snopul cu spargă, ear' nu cu drot, fiindcă drotul ajungând la îmblătit în pae, ușor poate să ajungă cu acelea și în stomacul vitelor, unde poate să le pricinuiască pe lângă dureri mari chiar și moartea.

Mașinile de secerat, cari nu leagă și snopul, sunt mai simple și nu se strică așa de ușor ca acelea, cari îl și leagă totodată. La o mașină de secerat, care nu leagă snopii, se recer câte 14—20 lucrători pe zi, ear la una care îi și leagă totodată se recer numai 10—12 cari pot să adune și clăiască și snopii secerati totodată. Cu mașina de secerat puten-

În Buzău în ziua cea

Fiind însă prea caldă,

Ca să dea mai de răcoare

L-au poftit la prefectură.

Ian ascultă mări Tigane,

Zice-acum prefectul, hai

Spune, oioară, te-apucaseși

De furat acuma cai?

— Dar' de unde, zice dinzul,

Să chiorăsc, nioi n'am gândit.

— Dar' căpăstrul?

— Cu căpăstrul

Mă duceam la pescuit.

Iunie, 1902. Th. D. Speranță.

GLUME.

La școală.

Profesorul. Ai și azi vre-o scuză că ai întârziat?

Școlarul. Da, d-le.

Profesorul. Și care?

Școlarul. Mama și tata s'au bătut și am vrut să văd ce are să se întâmple!

du-se schimba și vitele de tras, se poate secera pe zi o holdă în mărime de 10 jugere catastrale.

Rămâne acum să mai arătăm și timpul, în care trebuie să se facă secerișul. Acesta, — ca și uscatul fânului — trebuie să se facă pe timp frumos, căci făcându-se pe ploaie, când holda e udă și ajungând umezeala aceea și la grăunțe, acestea ușor pot se încolțească și se crească, prin ce se pierde atât bunătatea grăunțelor, cât și prețul acelorora.

Roaua nu este stricăcioasă secerișului, ear' pentru grăul rescopt e chiar bine, dacă se poate secera pe roauă, căci nu se scutură așa tare grăunțele; se cere însă ca mănunchii sau snopii secerati pe roauă să fie espuși puțin timp în soare, ca să se svinte și numai după aceea să se adune și clăiască.

Holda secerată și legată în snopi se lasă în decursul zilei pe loc și numai spre seară sau dimineața pe roauă se clăiește. Snopii nu trebuie făcuți nici prea mari, căci atunci umbli prea greu cu ei la cărat și la îmblătit, dar' nici prea mici, căci atunci se prea sporește și îngreunează lucrul secerătorului și la îmblătit ci aceia trebuie să aibă o mărime mijlocie. Clăitul snopilor, precum și clăile atât după formă cât și după numărul snopilor, cari se pun în ele, se fac în mai multe feluri.

În ținuturile muntoase și mai espuse vânturilor mari, clăile se fac pe anumiți pari ca să nu se răstoarne, ear' la șesuri se fac și fără de pari punându-se snopii numai așa așezați în cruce unul pe altul. Clăile se fac din câte 15—30 de snopi. Ele sunt de mare însemnătate, de oare-ce pe timpul cât stau pe câmp se uscă bine toată burueana, ce se află printre snopi.

Clăile se lasă pe câmp până-când se uscă bine, apoi se cară în sat, unde se pun în stoguri sau șoproane (ferdeli) acoperite, până-când se îmblătesc. Atât căratul cât și îmblătitul se pot săvârși numai pe timp frumos, de oare-ce pe timp ploios, pe lângă aceea, că se îngreunează lucrul, grăul poate să mai și crească.

Ioan Georgescu.

Pentru prășitorii de cai.

Comisiunea comitatensă pentru prășirea cailor ne vestește, că în scopul ținerii în evidență a progresului, ce se face în prășirea cailor, a înființat un așa zis *catastru*, în care să se introducă numărul iepelor mănzite la diferitele stațiuni de armăsari ale statului, mănzii fătați de acestea și că ce se întâmplă cu mănzii etc.

Pe baza datelor câștigate dela amintitele stațiuni s'a constatat, că în 1900 s'au mănzit la stațiunea de armăsari a orașului Sibiu 32 iepi, a orașului Sebeș 17, la stațiunea cercului Sebeș 94, a cercului Mercurea 134, a cercului Săliștei 9, la cea a cercului Sibiu 597 și la a cercului Noerich 754, sau în total 1637 iepi, dintre acestea în 1901 au rămas 858, au lătat 779, s'au vândut respective au murit 124 mănzi, ear' la finea anului 1901 s'au aflat în posesiunea proprietarilor din comitat 655 mănzi.

De oare-ce buna prășilă a cailor este condiționată de materialul bun de prășilă și dela hrana, ce li-se dă, apelăm la proprietarii de cai să aleagă de prășilă numai iepelile și mănzii cei mai frumoși

și bine dezvoltati și pe acestia să-i țină în pășunile cele mai bogate și potrivite.

Totodată proprietarii să insiste pentru înființarea de pășuni potrivite susținute de mai multe comune, sau de toate comunele din cerc.

Sibiu, în 29 Iunie n. 1902.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului

D. Comșa, V. Tordășianu,
pres. secretar.

Ingrijirea cailor.

De multe-ori după potcovit, calul schiopătă, nu pentru-că a ajuns la viu sau în apropiere de viu caiaua, ci din cauză că-l stringe potcoava.

Caii cu copitele pline sunt cei mai condamnați a fi strinși de potcoavă. Cu toate acestea, în special la caii noștri românești, printre cari, după-cum am mai zis și altă-dată, rar se găsesc de aceia cu copitele stricate, pline, strângerea de potcoavă se datorește mai în totdeauna potcovarului. Acesta fie că curăță talpa prea mult sau neregulat, fie, ceea-ce se întâmplă mai des, că potcoava pe care o bate, este rău făcută, sau rău potrivită, încât în loc ca ea să se potrivească pe părășii copitei, se găsește aplicată mai mult pe talpa, pe care apasă, o stringe mai ales în sprigin pe drumuri tari.

Strângerea cu potcoava se arată prin schiopătură; copita strinsă este mai caldă, arătând durere când o încercăm cu oleștele. Schiopatul de regulă nu este pronunțat, totuși câte-odată, mai ales când calul este pătimaș de copite, are talpa plină sau când nu se iau măsuri în pripă se întâmplă ca animalul să schiopete bine, să sufere mult.

Se vindecă ușor strângerea cu potcoava. Pentru acest scop, după-ce tragem potcoava, facem calul să stea cu copita de două-ori pe zi, câte o jumătate oră, într-o apă curgătoare sau un lac din apropiere. Oblojelele copitei cu pământ galben amestecat cu apă oțetită sau cu floare de fân caldicioasă sunt deosebit de folositoare. Este însă nimerit, că pe cât este cu putință să evităm răul luând măsuri ca potcovitul să se facă cu ingrijire, ca talpa să nu fie curățită nemăsurat, ca potcoava să fie lucrată și potrivită după copită, ear' nu copita după potcoavă. În adevăr, pe mulți potcovari, nepriștitori s'au îndărătnici li vezi, că în loc să ia măsură după copita calului pentru-ca în urmă să lucreze potcoava după aceea măsură, din contră ia la întâmplare, din grămadă, o potcoavă oare-care tăind și potrivind copita după ea, servindu-se astfel mai mult de cușitoaie, în loc să caute ca prin ciocan și foc să-i dea potcoavei forma după copită. Acești potcovari sunt cauza a multor boli de copită, de aceea nu ne vom scumpi, plătind pentru potcovitul animalului nostru un ban doi, mai mult, mai nimica prin urmare, unui potcovar cinstit și care-și înțelege meșteșugul.

„A“.

Irimia Popescu,
medic-veterinar.

De-ale stupăritului.

Regulamentul de organizare al economiei de stupărit a statului din Gődöllő este titlul unei broșuri trimise de Înaltul ministru r. ung. de agricultură, »*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*». În aceasta se tratează despre ținta economiei, despre conducere etc. La capitolul IV. și V. din broșură se cuprind dispozițiunile referitoare la cursul de 2 ani pentru pregătirea stuparilor și despre cursurile periodice. Fiind întreagă broșura de interes pentru stuparii noștri, comitetul Reuniunii amintite a îngrijit de traducerea ei, pe care traducere o vom da și noi, dar și până atunci remarcăm că *cursul de 2 ani* se începe la 15 Septembrie și ține timp de 2 ani. La curs se primesc pentru prima dată numai 6 indivizi, cari au împlinit 18 și n'au trecut peste vârsta de 35 ani. La rugărilor prevăzute cu timbru de 1 cor. și adresate ministrului r. u. de agricultură până la 31 Iulie c. este de a se alătura atestatul de botez, testimoniul despre absolvirea școlilor elementare (sătești), atestat că au fost aplicați cel puțin un an ca ajutători în orice ram economic, atestat de bună purtare dela primăria comunală cum și atestatul părinților sau tutorilor, că li-se îngăduie a lua parte la curs; atestat medical despre starea sanitară, atestat că în cursul celor 2 ani nu au să facă serviciu militar.

La *cursurile periodice* vor participa: preoți, învățători; grădinari, vieri, pădurari, cantonieri, economi, ear' cursul se ține în fiecare an din Maiu până în Octomvrie și se deschide pentru economi în Maiu și Iunie, pentru învățători și preoți în Iulie și August, pentru grădinari etc. în Septemvrie.

În numărul viitor vom publica regulamentul.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Negoțul porcilor. *Raportul economic* al ministrului c. u. de agricultură din Berlin, prin relația sa despre dezvoltarea exportului de rimători, relație transpusă comitetului central al »*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*», face cunoscut, că mai puțin rentabil este de a trimite pentru piețele din Germania porci de prima calitate, cari mai bine se pot valorisa în Steinbruch și în Viena. În Germania de mai mare trecere se bucură porcii grei, bătrâni și cu multă slănină, de oare-ce ei se cumpără pentru producerea unsorii, ce formează nutreț de căpetenie pentru poporul muncitor, care o înlocuiește cu untul și o mănâncă cu pâine. Lucru de căpetenie la exportare este, că materialul să fie frumos și curat lucrat, de oare-ce în Germania sunt deprinși cu rasa de porci englezi cu piele frumoasă, albă și curată. De altfel interesarea atât pentru porci vii cât și pentru carnea de proveniență ungară în Germania este în continuă creștere.

Calea ferată Caransebes—Hațeg. În ministerul de comerț s'a ținut în privința aceasta o anchetă, la care au

participat și senatorul Bartolomeiu și profes. Drăgălină. Guvernul a promis opt milioane de florini pentru această lineă, așa că construirea ei e pe deplin asigurată.

Recolta în America de-nord. Se anunță telegrafic din New-York, că starea séménaturilor de iarnă e neschimbată, totuși se spune, că e mai mult decât satisfăcătoare. Séménaturile de primăvară progresează. Ovésul se menține. Porumbul e splendid.

Comerțul estern al Austro-Ungariei pe luna Maiu a. c. Din datele statistice rezultă, că bilanțul comercial al Monarchiei a fost mai nefavorabil ca în anul trecut. *Importul* a fost (afară de comerțul de metale nobile) de 1598 milioane coroane (+77 milioane coroane în asemănare cu luna Maiu 1901) și *exportul* 194.2 milioane coroane (— 9.1 mil. coroane) deci bilanțul comercial pentru luna Maiu arată un pasiv de 5.5 mil. față de un activ de 11.3 milioane coroane în anul precedent. Dela începutul anului până la finea lui Maiu 1902 *importul* se cifrează cu 731 milioane (+48.4) și *exportul* cu 751.4 milioane cor. (+12.4); de aci rezultă un activ de 20.4 milioane coroane (față de 56.4 milioane în anul espiat). După cantitate s'au importat în cele cinci luni trecute 38.1 milioane măji metrice și s'au exportat 65.6 milioane m. m. prin urmare s'a exportat mai mult cu 27.5 mil. m. m.

Vitele românești în Viena. Din cauza luptelor politice și mai cu samă economice din Austria și Ungaria, Viena suferă lipsă și scumpete de carne.

Asociația măcelarilor vienezi a trimis o delegație la primarul Dr. Lueger, ca să l' solicite în favoarea lor.

Dr. Lueger a răspuns delegației, că va visita în cursul verei România spre a se convinge de cantitatea vitelor ce se pot exporta de-acolo pentru alimentarea Vienei.

Asigurarea contra pagubelor cu vitele. Pentru adunarea convocată în Orăștie pe 7 Iulie n. în scop de a constitui Reuniunea de ajutorare a economilor la pagube în vite, s'a arătat un deosebit interes: din 25 de comune din jur au sosit preoți, învățători, proprietari. Unii au adus și câte 1—2 economi cu ei. Adunarea s'a ținut în biserică, sub președinția dlui Dr. Mișu, notar I. Branga, bărbați de încredere Dr. A. Vlad și Dr. R. Dobo. Preotul I. Moța a citit proiectul de statute, și la desbaterea cărora însă s'au ivit mai multe nedumeriri la anumite chestii principale, și fiind toți de părere, că lucrul pe cât e de însemnat și folositor pentru popor, pe atât s' de gingaș, că mai ales în caz de epidemie poți da de mari greutăți, — s'a hotărât în principiu înființarea negreșită a Reuniunii, dar s'a lăsat încă întreg obiectul spre studiere. Membrii prezenți din Orăștie au fost însărcinați a desbate încă unele părți gingașe ale statutelor și apoi a convoca o nouă adu-

nare, la care și cei din loc și cei esternei să vie cu observările pregătite asupra părților grele ale afacerii.

Pentru promovarea esportului poamelor ministrul de agricultură Darányi a dispus și în anul acesta, ca comisariatul ministerial pentru cultura de poame să țină în evidență pe acei producători de poame, cari posed provisiuni mai mari; mai departe să țină în evidență pe toți comercianții de poame din afară, ca astfel să fie stabilite legăturile între interesați. Producătorii din patrie sunt provocați de a anunța din timp în timp provisiunile lor comisariatului pentru cultura poamelor (la ministerul de agricultură). Aceasta înștiințare trebuie să cuprindă următoarele: soiul și mulțimea poamelor ce sunt de vânzare, mai departe adresa exactă (posta ultimă, stațiunea de cale ferată, comitat) a celui ce anunță.

SFATURI.

Contra sobolilor. Sobolii sunt animale folositoare, căci prăpădesc o mulțime de insecte, cari rod rădăcinile plantelor, fără ca ei să se atingă de acestea. Strică însă prin aceea, că scot mușinoaie prin straturi și prin fânețe. Un mijloc bun pentru a-i alunga e următorul: În gura mușinoiului vearsăm apă caldă, în care a fost pelin și la care am adăos și puțin terpenin. Gaura o astupăm bine cu piciorul. Sobolul nu poate suferi mirosul acela și se va îndepărta.

Păstrați cenușa și funinginea. Cenușa din lemn este bună pentru gunoii pomii, și via, tot așa este bună la creșterea erburilor. Funinginea este un mijloc foarte bun de gunoii, mai ales iarbă, ciapă, și alte legume ba încă și flori. Cenușa și funinginea mai nimicesc și purecii de pământ, alungă melcii, (culbecii), cum și alte gândăni, ba e bună chiar și pentru stîrpirea mușchiului.

FELURIME.

O corabie-mănăstire. Zilele acestea a sosit în portul Taganrog (Rusia) o corabie a mănăstirei sf. Pantelimon din sf. munte Atoș cu numele: »Pocrov presvitaia Bogorodița«. Corabia este o mănăstire. Căpitanul corabiei și toți matrozii sunt călugări dela muntele Atoș și poartă haine călugărești; căpitan e părintele ieromonah Gherasim, împodobit cu toate distincțiile cuvenite. Hainele călugărilor-matrozi sunt încălțate amăsurate menirii lor ca matrozi. Corabia negru văpsită poartă în frunte o cruce mare și cuprinde în sine o biserică, unde căpitanul-egumen Gherasim în toată ziua celebrează. Pe corabie se țin cu rigurositate toate regulile călugărești, femei nu vin pe corabie. Ea a transportat mir de pe muntele Atoș pentru mănăstirea sf. Pantelimon din Moscva. Căpitanul-egumen și călugării-matrozi sunt Ruși, corabia însă călătorește sub flamură turcească.

CRONICĂ.

Ultimul serviciu divin în vechea biserică din Sibiu, s'a săvârșit Duminică. Înainte de ce păreții sfințiți împreună cu sfântul altar ar fi dați nimicirii ce-i așteaptă, un public ales a venit să mai înalțe rugăciuni către Părintele ceriurilor. La sfânta liturgie celebrată cu mare pompă de Rev. d. ni asessori Ioan Papiu, Mateiu Voileanu, Nicolau Ivan, au asistat și membrii comitetului »Asociațiunii« și ai secțiilor literare și cei ai fondului de teatru, cari erau întruniți aici. La finea liturgiei noul părinte monach și asesor consistorial Rev. domn Dr. Elie Cristea a ținut o pătrunzătoare vorbire, în care a arătat istoricul acestei biserici zidite de așa numiții Greci, cari erau Români macedoneni. Dintre lucrurile vechi se vor folosi în noua biserică cele 4 icoane dela altar, precum și ornatele. Biserica cea nouă va fi gata în trei ani.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Curatorul bisericesc din Roșia-de-Secaf, district. Blaj aduce mulțumitele sale d. nei *Elena Pop n. Oltean* din Cergăulmic, pentru darul de 10 cor., dat sfintei biserici.

— Mult stim. d-nă Maria și domnul Achim Jian, oficiant la societatea căilor ferate austro-ungare, conduși de un exemplar simț creștinesc și iubire către sf. lăcaș al lui Dumnezeu, au binevoit a dona pe seama sf. noastre biserici din Bocșa-română »Tronul Preacuratei Fecioare Maria«. Acest tron, sculptat de dl. N. Coterlea din Oravița și pictat de dl. Filip Matei din Bocșa-montană, în valoare de peste 300 coroane, servește spre cea mai frumoasă podoabă a bisericii noastre. Actul sfințirii s'a săvârșit Luni a doua zi de Rosalii, prin capelanul Iancu Stan cu cooperarea dlor învăț. Damaschin Gruescu și Dimitrie Pruneș, în prezența unui număr public, între cari mai mulți străini, cari toți admirau acest prețios dar și gratulau dlui Jian pentru marănimisitatea dovedită.

Iancu Stan, paroch.

— Dl. Petru V. Șiresag, fost profesor în Craiova și inv. în Poteu, a donat pentru sf. biserică din Poteu 10 cor., ear' pentru biserică din Cerășea 30 cor.

Matilda Maniu, prep. an. II.

D. zeu să le răsplătească!

Pentru biserică. Din Poșaga (p. u. Alț-Szalcsva) ni-se scriu următoarele: Văzând lipsa cea urgentă și neapărată a unor sacre odoare în sf. noastră biserică din Segagea, întru mărirea Domnului, cu spesele mele proprii, am procurat un potir de nichel, suflat cu aur, o lingură, un disc, sulită și o stea în preț de 60 cor.

Vestitul par. Petruța Mik'ós le-a respins din biserică.

Eu toate aceste sacre odoare doresc a le dona la o biserică săracă. Vă rog, dle redactor, întreg cuprinsul acestui comunicat a-l publica în coloanele prețuitului ziar »Foaia Poporului«, invitând pe amatorii de această donațiune să se adreseze la subscrierul pentru a le trimite în darul Domnului. *Vasiliu Ci-rebea*, învăț. gr.-cat.

Tot de acolo ne scrie și dl Dan Boboia, gornic de pădure, că dînsul a procurat pe seama bisericii un prapor, în preț de 30 cor., pe care același preot l'a respins, batjocorindu-l, că l-ar umplea cu el biserică de stelnite. Și dînsul voește să-l dăruiască la o biserică săracă, de aceea doritorii să se adreseze către dînsul.

Dar regesc. M. S. Regele României a binevoit să mai renunțe la o parte din lista sa civilă (salarul lui). Fondul ce se va forma din banii acestia este destinat pentru restaurarea bisericilor istorice vechi.

Serbători în armată. Săptămăna trecută au avut două regimente românești mare serbătoare. Regimentul nr. 51 din Cluj, numit de dușmani »legiunea isdului«, a serbat împlinirea de două sute de ani, de când s'a înființat. Serbătoarea a fost întocmită de căpitanul Maendl, care a scris și istoria regimentului. La serbare au luat parte și episcopul catolic din Alba-Iulia, apoi comandantul de corp Probat și căpeteniile orașului. Aranjatorii petrecerii și-au dat toată silința, ca să aflu pe toți veteranii, cari s'au distins prin vitejii deosebite și le-a și succes să adune vre-o 20, mai toți Români, pe piept cu medalia de argint pentru vitejie și unul, Lusergeanu, cu cea de aur, câștigată în anul 1882 în Bosnia, unde s'a luptat singur vitejește cu 4 Turci, deși brațul îi era găurit de un glonț. Când s'au bătut cuiele în steagul cel nou, un cuiu l'a bătut el, la masă a șezut în frunte de-a dreapta unui major.

Serbătoarea a decurs în mod splendid. Singura turbureală a făcut-o studenții maghiari, cari s'au dus la locuința comandantului și au cântat cântecul lui Kosuth.

În Caransebeș a serbat regimentul român de acolo aniversarea învingerii dela Custozza, în Italia (anul 1866). S'a ținut serviciu divin în catedrala românească, unde a rostit predica festivă părintele Stoian, insistând cu cuvinte frumoase mai ales asupra datorințelor ostașilor față de patrie și monarch și punându-le de exemple pe eroii căzuți în lupta dela Custozza. După amiază a avut loc în vasta curte a casarmei celei mari parte veselă a serbării, al cărei aranjament a fost depus în mâna dlui locotenent Sabin Târziu. A asistat un public imens la această serbare, în decursul căreia s'au produs o mulțime de scene hazlie de către soldați. Impunătoare a fost scena primă, un tablou vibrant, care reprezintă supunerea, înfrângerea și închinarea steagurilor celor învinși steagului austriac. S'au cântat apoi de către ficiorii regimentului, toți Români, imnul poporal »Doamne ține și proteje« în limba română, ear' acesteia l'a urmat un exercițiu serios de drapele comandat de către sergentul-major Pavel Golia. Partea cea mai marcată a serbării a fost »Călugerul« și »Bătuta« jucate cu o admirabilă grațiositate și precizie militărească de către 17 ficiorii conduși de vătavul Nicolae Cornea din Caransebeș.

Nou avocat român. Dl Dr. Teodor Burdan aduce la cunoștința p. t. publicului, că și-a deschis cancelaria advocațională în Boreșineu.

Fidanțare. D-șoara *Ileana Damian*, fiica dlui avocat Simeon Damian din Brașov, s'a logodit Sâmbătă seara cu dl prim locot-auditor *Cornel Bardosi*, fiul dlui Iuliu Bardossy, insp. de școale în retragere, în Sibiu.

Hymen. Dl *Patriciu Pallade* și d-șoara *Lucreția Marcu* își anunță cununia lor, care se va celebra Duminică, în 20 Iulie st. n. a. c. la 3 ore p. m. în biserică gr.-cat. din Bistra.

— Domnul *Dr. Coriolan Meseșian* și d-șoara *Adela Trifu* își vor serba cununia lor la 21 Iulie st. n. a. c. la 5 ore d. a. în biserică română din Simleul-Transilvaniei.

Dl Dr. *Elie Dăianu*, prof. în Blaj, a fost chirotonit Mercuri întru diacon și Sâmbătă întru preot.

Un preot harnic. Preotul gr.-cat. din Aiton comitatul Clujului, cunoscând retele, ce băntuie poporul în urma beuturii de rachiu, și-a îndemnat credincioșii, să nu mai calce în cărcimă și afurisitul de rachiu să nu-l mai ia în gură pentru că multe rele pricinuieste trupului și sufletului.

Luorul acesta însă n'a fost pe placul foilor ungurești, cari se intristează când sud de o ispravă bună între Români și se veselesc când pot vesti lucruri slabe despre noi.

Eată ce cetim în ziarul unguresc »Ellenzék« din Cluj sub titlul: »Popă valach contra rachiuului«.

»Jéger Ferencz, căr' imar în Aiton, zice »Ellenzék«, a venit la redacția noastră și s'a jeluț, că popa gr.-cat. din aceea comună și-a jurat credincioșii să nu mai bea rachiu. În urma aceasta, cei patru cărcimari din comună și anume Jéger Ferencz, Wides Ignat, Salomon David și Plăcintar Ilie sunt pe cale de a se prăpădi. În special Jéger Ferencz vindea mai înainte câte 50-60 litre de rachiu pe zi, ear' acuma vinde de abia 10 litre, căci Români nu mai beau de loc, ci numai Ungurii, cari fac a treia parte din locuitori. (Adevărat, că dacă Ungurii, cari fac a treia parte din locuitori, beau numai 10 litre pe zi, ear' cu Români cu tot beau mai înainte 50-60 de litre pe zi numai dela Jéger, atunci era timpul suprem, să vină preotul să-i desmintă dela beutură, pentru că se vede că un Român bea de două ori mai mult decât un Ungur.) Red. — »Ellenzék« amenință cu vicișpanul, noi însă zicem că poporul să țină la ceea-ce au hotărât, căci cei patru jupâni și-or găsi ei alt meșteșug, dacă vor fi nevoiți a-și închide cărcimele, și la urma urmei chiar de s'ar prăpădi patru oameni, nu e așa mare nenorocire, ca și când s'ar prăpădi o mie de locuitori prin patima beției.

Avis școlastic. Părinții, cari doresc, ca pruncii lor pe anul școlar 1902/903 să fie așezați în internatul Pavelian de băieți gr.-cat. de lângă gimnasiul superior gr.-cat. din Beiuș, s'at avisaji, ca cel mult până la 20 August st. n. a. c. să-și trimită supliceele la rectorul aceluia internat. Taxa de întreținere la an e: 240 cor.; pentru uniformă: 64 cor. Taxele se plătesc în două rate anticipative: la 1 Septemvrie și la 1 Februarie.

Comitetul societ. pentru crearea unui fond de teatru român, în ședința ținută în 13 l. c. a decis ca statutele să rămână neschimbate.

Omor și sinucidere. Luni după amiază, la 4 ore, au fost aflate două cadavre în pivnița neguțetorului de vinuri de aici, Schultz. Cel mai tânăr dintre frații Schultz a intrat cu băiatul de 11 ani al comerciantului *Maschalcko* în pivniță, unde cu un ciocan a zdrobit capul băiatului, omorându-l. Ucigașul s'a spânzurat apoi. Motivul, ce a determinat pe Schultz la comiterea crimei, până acum e necunoscut.

La fondul »Masa învățăceilor meseriașilor români« administrat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, au binevoit a mai contribui următorii d-ni: Pantaleon Lucaș, căpitan c. și r. în pens. 1 cor.; Moise Lazar, asesor. consist. 40 bani; Victor Fineu, funcț. const. 50 bani; Ilie Hociotă, ascultător al facultății teologice, Cernăuți, 20 bani; Petru Circo, candidat de preoție, Resuri, 50 bani; Ermil Borois, funcț. de bancă, Ieronim Preda, directorul tipogr. archid. fiecare câte 20 bani și Cornel Popescu, stud. filoz., Budapesta, 50 bani.

„Dar de Paști“. Din toate părțile ne sosește știrea, că »Darul de Paști« al »Foii Poporului« se confiscă. N'are a face. Una însă ne miră: sînt oameni, cari s'au spăriat de lucrul acesta! Nu se isamă de nimic, căci nimic nu pot păși. Care mai are cărticicia, o dă slujbașilor, cari 'i-o cer, care nu o mai are, n'o poate da și ou atîta s'a isprăvit. Icoana lui Buteanu și așa e în inima fiecărui Român. Goana pornită poate să fie pentru Românul verde numai un nou indemn, de-a-și susține foile naționale nu numai abonându-le însuși, dar' lucrând cât mai mult la lăfșirea lor și printre alți cărturari săteni, de cari, slavă Domnului, avem mulțiori.

Prea multe învățătoare. După cum se vestește dela ministerul școlilor din Budapesta, numărul învățătoarelor s'a înmulțit așa de tare, încât sînt sute, cari așteaptă de ani de zile să capete un post. Ministrul spune, că nu poate să numească nici a zecea parte din învățătoarele, cari cer posturi.

Un rege evlavios. Din Madrid (Spania) se scrie: În l. c. egiau regele și mamă-sa din palat, ca să meargă la preumblare. Atunci trecu pe dinaintea lor un preot, care ducea sf. cuminecătura la un bolnav. Regele, regina și ceialalți ingenunchiară cu toții, apoi în loc să se suie în caleasa, ce-l aștepta, îl puse pe preot în ea și el merse pe jos cu capul descoperit până la bolnav.

Un fart mare de oi s'a făcut în Cheșinț (Bănat). I. Vianiu egise cu turma lui de 119 oi la câmp. De urit s'a pus în isrbă, unde a adormit. Mirarea nu 'i-a fost mică, când s'a trezit și oi ca în palmă. A înștiințat iute gendarmeria, care în curînd a aflat pe hoți, dar' aceștia vînduseră deja oile. Ei sînt în temniță și se gîndesc la bunătatea cărnii de berbeci.

Vremuri grele. În zilele din urmă ear' se vestesc ploii mari și vifore din multe părți ale țării, făcînd pagube mari. Așa d. e. în Burgard lângă Sibiu au prăpădit recolta de varză, crastaveți și ovės la mai mulți, îndeosebi a rămas cu nimic George Boiceanu, căruia 'i-a prăpădit recolta de pe trei jurgere de pămînt, așezate în urma comasației la un loc.

În comitatul Sălajului a căzut peatră, în Timișoara a smuls un orcan arbori și a risipit oile de bucate de pe câmp. În jurul Devei a căzut peatră, în Branșca au fost trăsniți trei lucrători pe câmp. Furtuni de acestea au fost și în Austria și Sîrbia și în multe locuri s'au prăpădit și oameni.

Pildă bună. Cefitorii noștri știu, că pe redactorul foii nemțești naționale din Chichinda-mare 'l au condamnat la șese luni temniță, pentru că a scris o poezie frumoasă, în care îndemna pe Șvabi să vină la limba lor. Și știți cum au răspuns Șvabii la aceasta pedepsire a redactorului lor? În primele zile s'au înșinuat 75 de abonenți noi la foia aceasta. Și trebuie înșemnat, că foia e scrisă numai pentru ținutul Chichindei. În felul acesta trebuie sprijinite foile naționale.

Focuri. În Racovița (l. Sibiu) a ars casa locuitorului I. Spelecean. Nenorocirea s'a iscat, fiindcă Spelecean își uitase să stingă focul de pe vatră. Casa nu a fost asigurată.

— În Ecica-română a trăsniț în casa lui Zosim Lupșor, aprinzîndu-o. Ea a ars de tot, dar' omul a fost asigurat.

Mașinile de îmblătît se fac escelente, dacă avem la ele renumiți motori de benzin Original »Otto« dela Langen și Wolf. Motorii acestia sînt cei mai efîini și mai practici. Nu e lipsă de mașinist și focar, nu se poate întembla nici o primejdie de foc, așa că se poate îmblătî în mijlocul paielor și pe vînt. Speșele pe cîas și o putere de cal sînt de 5-6 bani. Se pot cumpăra și în tovarășie. A se vedea anunțul lui A. Töök de pe pag. a 11-a.

Școalele din Blaj. La institutul teologic au studiat în anul trecut în total 60 elevi și anume, în cursul I. de teologie 16 în curs. II. 19 în curs. III. 15 în curs. IV. 10; 1 a murit

La teologia externă (morală) 14 elevi.

La gimnasiu au fost înscriși în total 469 studenți. Dintre acestia au desertat 12, au murit 3, ear' esamenati au fost 454.

La institutul preparandial au fost înscriși total 103 elevi.

La școala de praxă au fost înscriși 57.

La școala de fete au fost înscrise total 117 eleve.

Incheierea anului școlastic, cetirea clasificățiunilor și împărțirea premiilor s'au întemplat: la institutul pedagogic în 20; la școala de fete în 26; la gimnas și teologie în 28 a lunei lui Iunie.

Total la instituttele de-acolo au fost înscriși în anul școlastic trecut 820 elevi.

Nr. 13 din »Foaia școlastică«, Blaj, are următorul cuprins: Chestiuni școlare, S.; I. Fr. Herbert, schițare de prelegeri pedagogice; Cum se poate câștiga poporul pentru școală?; Impăcare, nar. din viață invîț.; Corespondență; Apel; Sfirșitul anului școlastic; Ingrășarea animalelor și apa; Diverse.

† Cardinalul Schlauch, episcopul dela Oradea-mare, a murit sептмăna trecută. El a întemeiat mai multe fundațiuni bisericesti. A fost unul dintre cei mai șoviniști prelați catolici din Ungaria, deși era Șvab de origine.

O nenorocire grozavă în America. Se telegrafiază din New York, că în minele de cărbuni dela Cambria, lângă Johnstown (Pensylvania), s'a întemplat o groaznică explozie.

Explosiunea s'a petrecut în timpul nopții din cauza imprudenței unui lucrător care aprindea o pipă.

Sînt scene sfâșietoare. Detunarea s'a auzit din depărtare.

Au alergat familiile lucrătorilor. S'au scos până acum din mine 200 cadavre, unele mutilate, altele carbonizate și cari nu sînt de recunoscut.

Alte 150 de cadavre se află în adâncimea minei.

Trei sute de lucrători au avut timp să fugă într'un alt puț.

Dintre lucrătorii scăpați cu viața sînt mulți răniți.

În Johnstown lucră și mulți Români și alți oameni din Ardeal și Ungaria. Unul din abonenții noștri de-acolo ar face bine, dacă ne-ar scrie despre cele întemplate, dacă nu pentru altceva, cel puțin pentru liniștirea celor de-acasă.

O sərbare bisericască. În 23 Iunie fiind hramul bisericii Sf. Ioan cel nou dela Suceava (Bucovina) s'a făcut serviciul bisericesc cu o deosebită pompă. După serviciu a fost sərbătoare populară, la care a luat parte și muzica regim. Suceava din Fălticeni (România), care a trecut granița cu invoirea împăratului. La această sərbare s'au adunat peste 60 000 de săteni din Bucovina, Transilvania, Moldova și Basarabia.

Stipendii. Pentru anul școlastic 1902/3 s'è eserie concurs public cu termen până la 8 August st. n. 1902 la următoarele stipendii; a) stipendii teologice; b) stipendii preparandiale, și anume: 2 stipendii à 210 cor. pentru Oradea-mare și alte stipendii de câte 100-120 cor.; c) stipendii gimnasiale din fondul Rudolfian, din fundațiunea Nicolae Braia și din fundațiunea Iova Popovici. Recurenții la aceste stipendii pot fi numai tineri români greco-catolici, și au să-și subștearnă recursele lor la acest Ordinariat pe calea oficiului protopopesc districtual, instruîndu-le cu documentele de lipsă.

Cum își sporesc neamul. Cât de volnici și nedrepti sînt chiar și profesorii dela școalele ungurești, se vede din următoarea știre trimisă de un părinte ziarului nostru »Tribuna« din Sibiu: »M'am dus, zice părintele, să înscriu un băiat la un institut din Cluj. După-ce profesorul luă la protocol cum îl chiamă? de ce religione e? vine întrebarea despre limba maternă. Aici profesorul nu întrebă nimic, fără sorie: Anyanyelve magyar. (Limba maternă maghiară) N'am zis nimic până la sfirșit. După-ce termină protocolul, m'am adresat cătră dînsul zicînd, că a greșit, când a scris limba maternă maghiară, căci limba maternă a copilului e cea română. La care profesorul 'mi-a răspuns: Ba n'am greșit, căci limba maternă e cea maghiară. — Cum să fie cea maghiară când tatăl-sau și mamă-sa sînt Români? răspunsei eu. — M'è rog, încheiă profesorul, eu șocotesc de limbă maternă pe aceea, în care vorbim acum noi«.

Apoi pe calea asta statisticele ungurești pot să arate 8-9 milioane de Unguri, în adevăr tot numai 4-5 vor fi, ear' restul e umflat pe hîrtie, după cum s'a văzut mai sus. Vorba Țiganului, când 'l-au întrebat, că unde-s rácii: »D'apoi, că sînt în carte!« — Las' să fie în carte.

Șerpe în leagăn. Femeia Marton din Bodrog-Zsadány a egit zilele aceste la lucrul câmpului, luând cu sine copilul seu de țiță, pe care 'l-a atîrnat, într'un leagăn, de creanga unui pom. Peste puțin timp femeia aude pe copil plîngînd. Femeia se duce să vadă, ce e? Când colo un șerpe se încolăcise în jurul gâtului și îl mușcase pe copil. Peste câteva oare copilul murî.

Petreceri. Tinerimea academică de pe Valea Bărgăului invită la petrecerea ce o va arangia Duminecă la 27 Iulie st. n. 1902 în sala hotelului comunal din Borgo-Prund. Inceputul precis la 7 ore seara. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela școala fundatiională din loc.

— Tinerimea română din Seliște aranjează Duminecă, în 20 Iulie n. a. c. la »Neted«, în favorul Reuniunii de acolo o petrecere de vară. Inceputul la 1 oră p. m. După pauză se vor juca »Călușorul« și »Bătuta«.

Comitetul aranjator.

O foamete îngrozitoare amenință pe locuitorii din părțile apusene ale Indiei. Foametea aceasta va fi, după cum spun foile englezești, cea mai grozavă din câte cunoaște istoria.

„Pădureana“. Cu acest nume e proiectată înființarea unui institut de credit și economii, ca societate pe acții în Iara (Alsó Jára, comit. Turda-Arieș.) Prospecele pentru subscrieri de acții sînt distribuite deja. Capitalul social va fi de 40 mii cor. împărțit în 400 de acții de câte 100 cor. Prospecele sînt iscălite de mai mulți frunțași din Iara și jur.

Nu vine moartea. Nevasta lui C Thiele din Timișoara își inveninase bărbatul cu venin oăpătat dela baba Iovanca din Chichinda-mare. Ucigașă femeie a fost condamnată la 15 ani temniță, baba la 5 ani. Toți credeau, că baba, care e de 99 ani, va muri în temniță. Dar' de unde? Zilele acestea implinindu-și 2/3 din pedeapsă și purtându-se bine în temniță a fost liberată. Ea e sănătoasă tun și se crede, că nu va mai da ajutor nevestelor stricate, cari vor să se scape de bărbații lor.

O luminare din seu de om In Novocercas (Rusia) au fost condamnați de curând trei Cazaci la câte trei ani temniță grea. Ei se apucaseră adevă într'o noapte și despropără pe un Cazac gras, înmormântat de curând, il beliră și-l despoiară de toată grăsimea, ca să și facă din ea luminări. Printre ei e adevă credința departă, că ou o luminare din seu de om poți face minuni, mai ales poți câștiga dragostea ori-cărei fete afară de aceea aprinzându-o, când vrei să furi ceva, nu te vede nime. Până unde duce prostia pe ora!

De ale Irilor. In Sligo (Irlanda) se aflau deputatul M'Hugh și încă doi Iri înaintea judecătorului. Ei fuseseră acuzați, că s'au înțeles să țină mereu în groază pe niște arăndași englezi. Deputatul a declarat, că judecătorul e un mincinos blăstemat Provocat, să se roage de ertare, a mai pus pupăză pe colac strigând, că nici când nu și a cerut ertare dela niște calici cum sunt judecătorii englezi.

E rău de cerșitori. In Lisabona, capitala Portugaliei, erau așa de mulți cerșitori, încât abia mai puteai trece pe strade din cauza obrăzniciei lor. Intr'o bună dimineață a adunat poliția pe toți orbii, ologii schiopii, (cei mai mulți mincinoși), i-a încălecat pe un vapor și i-a trimis la Africa între Negrii. Lisaboneni răsufală acum mai ușor, dar' cerșitorii nu mai cutează să se arete prin Lisabona.

Concursuri bis.-școl.
Archidieceasa gr.-or. Sibiu. Post inv. Agârbiciu, Bertan, Blăjel, Frâua, Șaroș, ppresb. Mediașului; Apoldul inf. Dobîrca, Beșineu, Rod, Reci, ppresb. Săliștei; Balomir, Mermezeul-Văleni, Homorod-Suseni, Agârbiciu, Banabio, Botez, Găbud, Hărăstas, Hidiș, Muisreu, Săn-Mihaiu, Saporul-de-Câmpie, ppresb. Turzii.

Știri din piață.
Sibiu. Grâu, hl. 14 — 15.20, scară — — — —, orz — — — —, ovės 5.—6.—, oucuruz 8.20—9.40 cor. 10 ouă 40—44 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbi-nul 11.18; 20 lei (hârtie) 18.98; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.80; 20 marce 23.32; napoleonul 19.—; rubla (hârtie) 2'52, rubla (arg.) 2 44 cor.

Bursa din Budapesta. Grâul, 50 oh!gr. bănățenesc 8.——8 45; scără 6 85—7 05; orz 5 35—5 95; ovės 6.30—6.85; oucuruz 4.95—5 10.

Din cauza lipsei de spațiu **Posta redacțiunii și administrațiunii se amină pe nrul viitor.**

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.** Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

Gustav Dürr,
mechanic.
Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

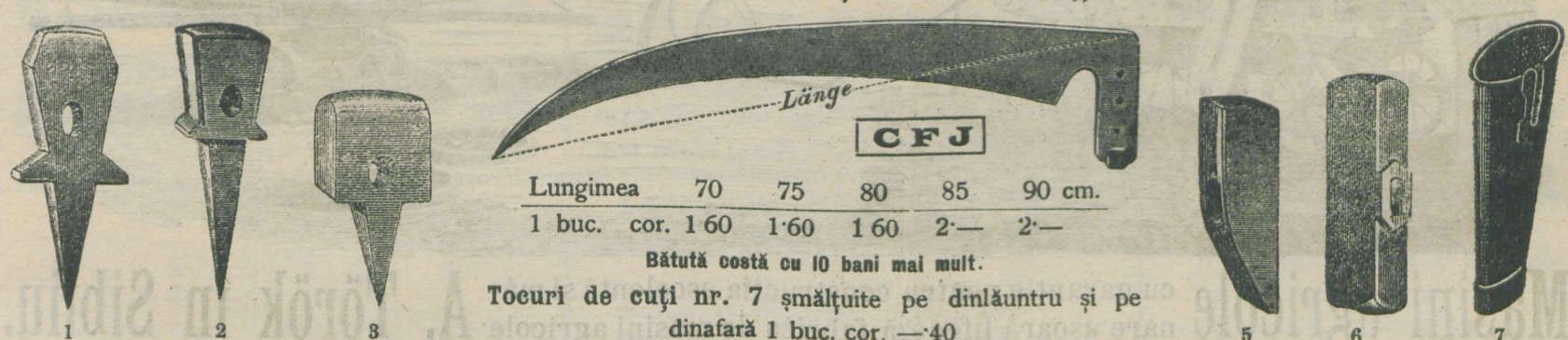
Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 3 21—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:
Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

CAROL F. JICKELI
„La coasa de aur“. Sibiu, Piața-mică. „La coasa de aur“.

Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
1 buc.	cor. 1.60	1.60	1.60	2.—	2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult.
Toeuri de cuți nr. 7 șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară 1 buc. cor. —40

Nicovale , forma figurei	1	2	3	Ciocane , figura 5 à	250,	300	figura 6 à 300 grame
1 bucată	cor. 1.—	—96	—86	1 bucată	cor. —86	—90	1.—

Pentru fiecare bucată garantez. Adevă, eu schimb ori-ce coasă, nicovală și ciocan, provăzute cu semnul CFJ, care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.

Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra! 51 6—

Verigi de coase.
Toporiști de coase, obișnuite, de lemn 1 bucată . . . K. —44
Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Iulius Teutsch) 1 bucată . . . K —90
Grebile de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obișnuite de lemn. 1 bucată . . . K. 1.30

Cuți, dela 12 bani în sus, în variație bogată. În deosebi recomand: Cuțile americane 1 bucată . . . K —40
Cuți de Bergamo, vinete-Inchise, cu semnul CFJ 1 bucată . . . K —80

Verigi de coase.
Nr. 2 C. —24   Nr. 3 C. —24   Nr. 13 C. —30   Nr. 15 C. —40

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Museum-körút nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6 ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curăți și aceștia sunt feriți de stricare. 2 50-52

Feriți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se oapătă în ori-ce apoteză și în celealte prăvălii.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în numele națiunii române către Impăratul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută de

Dr. E. Dăianu.

Se află la toate librăriile românești.

Prețul 1 coroană.**Se află de vânzare:**

3000 scânduri, 6 m. lungi, 8—16 țoli late, prețul unei părechi 1 cor. 40 bani;
6000 scânduri, 4 metri lungi, 8—16 țoli late, prețul unei părechi 1 cor., și 50 jugere de pădure de exploatat. Atât scândurile, cât și pădurea lemn de molid și brad. 59 3-3

A se adresa la **Const. Gălan** în Ilva-mare (Nagy-Ilva) u. p. O.-Radna.**Atelier de lăcătușerie în Sibiu.**

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție**în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tîrgul brânzei)**

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcoane, terase, galerii, gîilajuri de scări și morminte, marchise, antreuri, luminătoare, case pentru flori (florări) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucătărie

cât se poate de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece,
măiestru lăcătuș.

55 5-10

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”
soc. pe acțiuni în Sibiu**Anuarul I.**

al

„Reuniunii sedaliilor români din Sibiu”.

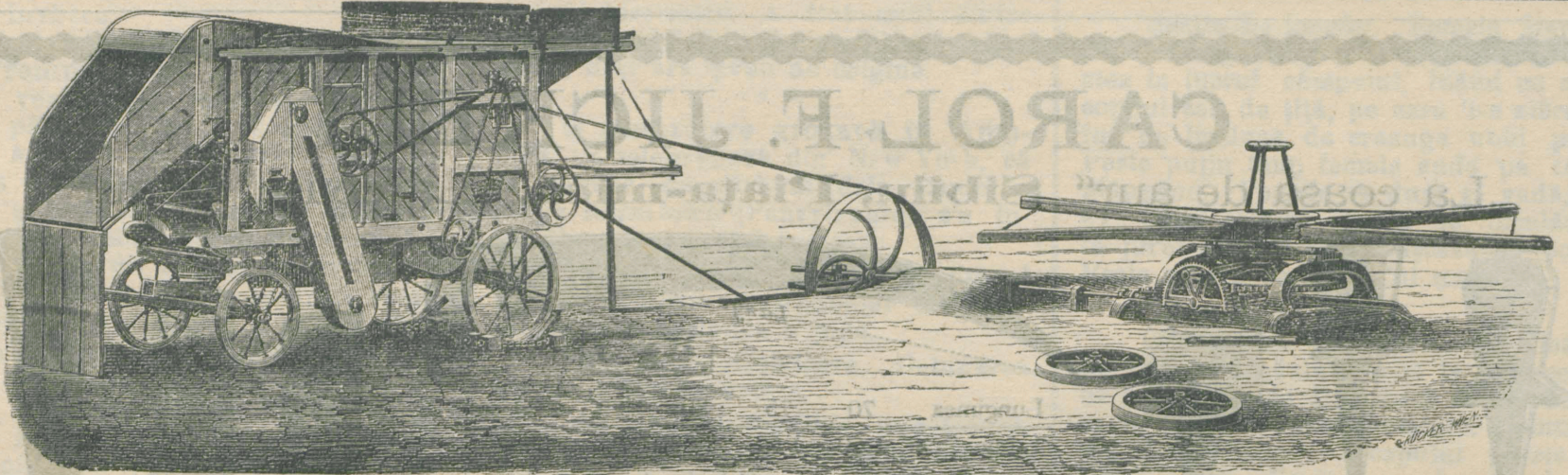
cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu porto postal 1 coroană 20 bani.

Mașini agricole cu garanție pentru construcția escelentă și mâ-nare ușoară liferéză fabrica de mașini agricole **A. Török în Sibiu.**

Deposit constant: de mașini de îmblătit, de mână, de cai și de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curățit în trei mărimi, greble de fân de cea mai bună construcție dela 90 cor. în sus, mașini de sămănat, sfirmitor de cucuruz, teasuri de poame, struguri și oleu, trieuri, mașini de tăiat nutreț, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei, cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, mîinate cu apă, aburi sau motori.

Prețuri moderate și condiții avantajoase de plătit.

Representanța generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf” în Viena.

Renumiții motori de benzin Original „Otto” dela Langen și Wolf sînt cei mai ieftini și mai practici, pentru economi și industriași. Nu e lipsă de mașinist și de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăti în mijlocul paielor și pe vreme cu vînt. 56 4-

Motorul se poate pune ori-și-cînd în mișcare, spesele sînt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră și pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto” sînt răspândiți în număr de peste 65.000.

Cu prospecte și preliminar de spese stau cu plăcere la dispoziție.

Locomobile de berzină și motori se pot vedea în acțiune la ori-ce timp în fabrica mea în Sibiu.

